VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 132 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, lokak. 31 p. — Tuesday, Oct. 31, 1961

Yhdysvallat kuljettaa lisää asejoukkojaan Länsi-Saksaan

Lontoo. — Yhdysvallat on kehoittanut Länsi-Saksaa, Britanniaa ja Ranskaa yhä suurempiin uhrauksiin asevarustelussa ja asevoimien järjestämiseksi Eurooppaan suuremmassa määrässä kuin minään aikana rauhan vallitessa.

Luotettavista lähteistä saatujen tietojen mukaan Yhdysvaltain varapuolustussihteeri Roswell Gilpatrick vietti viime viikon korostaessaan edustamansa hallituksen tämän suuntaisia pyrkimyksiä.

Yhdysvallat kuljettaa parasta aikaa 57,000 lisää asejoukkojensa jäseniä Eurooppaan, joiden lisäksi kahdesta kuuteen divisionaan ensi vuoden alussa.

Nämä tulevat olemaan vahvistusjoukkoja niille kuudelle divisionalle, jotka ovat jo Euroopassa. Täten Yhdysvallat haluaa osoittaa, että se on valmis vaikka aloittamaan sodan Berliinistä.

Näiden yhdysvaltalaisten joukkojen Eurooppaan keskittämisen lisäksi varapuolustussihteeri kehoitti viime viikolla Länsi-Saksan puolustusministeri Franz Josef Straussia, Ranskan puolustusministeri Pierre Messmer'a ja Britannian puolustusministeri Harold Watkinsonia järjestämään lisää näiden maiden asevoimia NATOn palvelukseen Euroopassa.

Varapuolustussihteeri Gilpatrick toivoi samalla, että Länsi-Saksan taholta tehtäisiin jotain kaventaakseen sitä kuilua, joka on olemassa Yhdysvaltain Länsi-Saksalle antaman sotilaallisen "avun" ja Länsi-Saksan yhdysvaltalaisten tuotteiden ostamisen välillä.

Ranskan ilmoitetaan antavan NATOn palvelukseen kaksi Algeriasta kotiuttamaansa divisionaa.

Britannian ilmoitetaan vahvistavansa reservijoukkojaan ja harkitsevan uudelleen aikaisempia aikeitaan luopua sotilaspalvelukseen pakkootosta tämän vuoden lopussa.

Kaikissa Gilpatrickin keskusteluissa Bonnissa, Pariisissa ja Lontoossa vihjattiin jokseenkin avoimesti, että Länsi-Saksa, Britannia ja Ranska eivät ole tehneet rahallisesti niin paljon NATO-liiton tavoitteiden saavuttamiseksi kuin niiden olisi tullut tehdä.

Saksaan aikaansaamansa "kriisin" selvittämiseksi.

Yhdysvaltalaiset virkailijat kuitenkin korostavat, jotta Yhdysvaltain tarkoituksena ei ole saattaa Länsi-Saksa maksamaan täydellisesti tästä lisääntyneestä sotilaallisesta avusta, jonka ilmoitetaan nousevan 50,000 mieheen.

Yhdysvaltain ja Länsi-Saksan virkailijain sopimuksen mukaan, Länsi-Saksalle, joka aloitti uudelleen aseistautumisen miltei heti toisen maailmansodan päätyttyä, tarjotaan yhdysvaltalaista sotakoneistoa asevoimiensa edelleen vahvistamiseksi mahdollisimman pikaisesti.

NLn pommikokeilu-vastainen propaganda "hysteriaa"

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev sanoi viikonvaihteessa, että länsimaiden vetoomus Yhdistyneissä Kansakunnissa neuvostoliittolaisen 50 megatonnin ydinpommin räjäyttämistä vastaan oli "hysteriaa".

Hän sanoi selvästi, että Neuvostoliitolla on täysi oikeus räjäyttää sellainen pommi ja että siten tulee tapahtumaan. (Joissakin eilisissä tiedoissa kerrottiin, että siten oli jo tapahtunut.)

Pääministeri antoi lausuntonsa NLn kommunistisen puolueen 22. kongressissa sen jälkeen kun YKssa oli hyväksytty 87 äänellä 11 vastaan yleiskokoukselle esitetty päätöslauselma, jossa vaaditaan Neuvostoliittoa pidättymään sellaisesta kokeesta.

Pääministerin lausunnossa sanottiin edelleen, että huuto neuvostoliittolaista pommikoetta vastaan ei ollut muuta kuin "porvaripropagandalla aikaansaatua kohua".

Tankit perääntyivät Berliinin rajalta

Berliini. — Neuvostoliittolaiset ja yhdysvaltalaiset tankit vetäytyivät takaisin Itä- ja Länsi-Berliinin rajalta lauantaina oltuaan yli 16 tuntia vastatusten sen jälkeen kun Länsi-Berliinin puolelta oli useampaan eri otteeseen yritetty provokatiota kuljettamalla vastoin miehitysopimusta siviilihenkilöitä sotilaiden suojelemina Länsi-Berliinin puolelta Itä-Berliinin alueelle.

Neuvostoliittolaiselta taholta ilmoitettiin samalla, että neuvostoliittolaiset tankit voivat tulla Länsi-Berliinin puolelle jos yhdysvaltalaiset tankit loukkaavat rajaa enään ja hyökkäävät Itä-Saksan alueelle.

LÄNSI-SAKSA LUPAA OSTAA ENEMMÄN USA:sta

Lontoo. — Länsi-Saksan hallitus on suostunut ostamaan Yhdysvalloista noin $600,000,000 arvosta sotatarpeita, ilmoitettiin täällä viime lauantaina.

Yhdysvallat on jo pitemmän aikaa valittanut sitä, että sen NATO-maille, erikoisesti Länsi-Saksalle, antama sotilaallinen apu on tuottanut sille taloudellisia rasituksia, joiden korvaamiseksi se olisi halukas näkemään, että Länsi-Saksa ostaisi Yhdysvalloista.

Länsi-Saksan puolustusministeri Franz Josef Straussin ja Yhdysvaltain varapuolustussihteeri Gilpatrickin ilmoitetaan sopineen tästä viimeviikkoisessa keskustelussaan näistä asioista Bonnissa.

Yhdysvaltalaisella taholla odotetaan, että Länsi-Saksan ostot Yhdysvalloista korvaisivat huomattavassa määrässä sen lisääntyneen sotilaallisen avun, jota Yhdysvallat on järjestänyt ja luvannut järjestää Länsi-

John Roberts, Ontarion konservatiivipuolueen uusi johtaja, astuu 44-vuotiaana Ontarion pääministerin virkaan, kun nykyinen pääministeri Leslie Frost lähiaikoina jättää tämän viran.

Kittareille 50 sentin tuntipalkankorotus

Toronto. — Torontolaiset ikkunain kittarit ovat allekirjoittaneet uuden työehtosopimuksen, jonka mukaisesti he tulevat saamaan peräti 50 sentin tuntipalkankorotuksen seuraavan kolmen vuoden kuluessa.

Kolme viikkoa sitten 250 kaupungin kittaria ryhtyi lakkoon, jonka tuloksena he ovat nyt saaneet hetikohtaisen 20 sentin tuntipalkankorotuksen saattaen heidän palkkansa $2.40:iin tunnilta.

V. 1962 toukokuun 31 päivänä he tulevat saamaan 15 senttiä lisää tunnilta ja edelleen 15 senttiä toukokuun 31 päivänä 1963.

Kysymyksessäolevat työläiset ovat pääasiallisesti liikerakennuksien ikkunoita paikalleen asettavia.

"Tämä on yksi parhaimpia työehtosopimuksia, mitä torontolaiset työläiset ovat allekirjoittaneet tänä vuonna", sanoi kittarien union eräs puhemies. "Saimme nämä palkankorotukset luopumatta siitä edusta, että meille on maksettava puolitoista palkkaa ylityöstä, jota peruuttamista yhtiöt vaativat meiltä."

Voitto on suurimerkityksellinen erikoisestikin siitä syystä, että useimmat työnantajat ovat pyrkineet pitämään palkkoja ennallaan tai ainakin korkeintaan 15 sentin korotuksen rajoittuvana kolmen vuoden aikana.

Ontarion väkijuomakaupasta $80 milj. voittoa

Toronto. — Ontarion väkijuomakomission voitto maaliskuun 31 päivänä päättyneeltä tilivuodelta nousi $80,600,000:iin eli $4,300,000 suuremmaksi kuin sitä edellisen vuoden voitto.

Luvut esitetään maakunnan rahastonhoitaja James N. Allanin esittämässä 19 sivua käsittävässä raportissa jossa sanotaan mm. että Ontarion velka kohosi vuoden kuluessa $99,062,060:lla ollen vuoden lopussa kaikkiaan $1,092,616,819.

V. 1742 siirtolaisten perillinen siirtyy pois Etelä-Afrikasta

Durham, Etelä-Afrikka. — H. F Boshoff, jonka esivanhemmat siirtyivät Etelä-Afrikkaan 219 vuotta sitten ja joka itse oli eräs tuomari, on päättänyt siirtyä pois Etelä-Afrikasta ja ryhtyä asumaan perheineen Britanniassa. Hän sanoi, että hän ei tule palaamaan Etelä-Afrikkaan ennen kuin tämän maan opetus- ja rotukysymykset on ratkaistu.

Mr. Boshoffin isä oli tuomari ja Natalin korkeimman oikeuden puheenjohtaja.

"En pidä oikeutettuna sitä, että pakoittaisin vaimoni ja tyttäreni asumaan nykyisen hallituksen aikaansaamassa epävarmuudessa", sanoi mr. Boshoff. "On vaarallista yrittää pitää väkisin kansaa alistettuna ja pidän parempana poistua kotimaasta kuin kohdella nämä ihmiset lukuisiin pieniin bantustalaisiin kongoihin."

Mr. Boshoffin esivanhemmat asettuivat asumaan Etelä-Afrikkaan v. 1742.

CANADAN TEHTAILIJAIN LIITTO KOTIMAISEN TUOTANNON PUOLESTA

Halifax. — Canadan tehtailijain yhdistyksen presidentti F. D. Mathers sanoi täällä viikonvaihteessa, että Canadassa tulisi hyväksyä sellainen suojelutullilaki, joka estäisi osaltaan sellaisten tavarain maahan tuonnin, joita valmistetaan Canadassa. Tehtailijain yhdistyksen presidentti oli sitä mieltä, että siten voitaisiin järjestää tuhansia työpaikkoja canadalaisille työläisille.

Hän sanoi, että Canadan parlamentin epäonnistuminen tässä suhteessa viime istuntokaudella oli vaikeuttanut suuressa määrässä kotimaisen teollisuuden kehittymistä.

Hallitus laiminlöi velvollisuutensa saada sellainen laki hyväksytyksi sen jälkeen kun senaatti kieltäytyi hyväksymästä samaan suuntaan tähtäävää lakiehdotusta ilman suurempia muutoksia. Senaatti vaati, että suojelutulleista tulee olla oikeus vedota tariffilautakuntaan.

Mr. Mathers tähdensi, että Canadassa olisi tehty mahdollisuus suojeluteollisuuden asettamiseen niitä tuotteita vastaan, joita nykyään valmistetaan myös Canadassa, siten olisi voitu kehittää huomattavassa määrässä kotimaista tuotantoa.

Hän sanoi toivovansa jotta lakiehdotus esitettäisiin uudelleen parlamentille ja että se tultaisiin hyväksymään, sillä sellaisesta lainlaadinnasta olisi ehdottomasti hyötyä Canadalle.

Edelleen mr. Mathers sanoi, että Canadassa on tuotava 4,000,000 uutta työpaikkaa vuoteen 1980 mennessä ja että se on järjestettävä vähintään 1,000,000 teollisuudessa.

VIIME TIEDOT

Leopoldville. — Kongon pääministeri Cyrille Adoula ilmoitti eilen, että aseelliset yhteenotot keskushallituksen ja Katangan joukkojen välillä olivat alkaneet. Keskushallitus vaati Katangan johtajia luopumaan maakunnan maasta eroittamisvaatimuksestaan.

Rooma. — Viisi henkilöä kuoli ja lukuisia loukkaantui hirmumyrskyssä, joka riehui Gandolfon kylän ja meren välisellä alueella eilen aamulla. Myrsky aiheutti noin $1,500,000 vahingot, joista huomattava osa joutui paavi Johannes XXIII kesäasunnon, Castel Gandolfon kohdalle.

Moskova. — Josef Stalinin ruumis on määrätty poistettavaksi Punaisella Tor'illa sijaitsevasta mausoleumista, missä se on levännyt Leninin ruumiin vieressä sitten v. 1953 maaliskuun.

Bonn. — Ulkoministeri Heinrich von Brentano erosi toimestaan eilen siten ehkä raivaten tien kohti kokoomushallituksen muodostamista Adenauerin kristillisdemokraattien ja vapaiden demokraattien toimesta, joista viimeksimainitut ovat vaatineet von Brentanon eroa hintana kokoomukseen osallistumisesta.

Toronto. — Kolmea miestä ammuttiin — yhtä kuolettavasti — eilen kun yksinäinen pankkirosvo yritti rosvota Toronto-Dominionin pankkia Queen- ja Bay-katujen kulmauksessa. Pankkirosvo Roger Allard saatiin kiinni. Hänet on asetettu syytteeseen murhasta.

NL ehdotti Suomelle yhteisiä puolustusneuvotteluja

Moskova. — Neuvostoliitto on kehoittanut Suomea neuvotteluihin puolustustoimenpiteistä juuri tällä hetkellä, jolloin on olemassa suuri vaara sodan syttymisestä Berliinin ja Saksan kriisien takia.

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykon Suomen suurlähettiläs Eero Vuorelle jättämässä nootissa kehoitetaan Suomea aloittamaan viipymättä neuvottelut Neuvostoliiton kanssa v. 1947 allekirjoitetun kahden maan välisen puolustussopimuksen puitteissa.

Nootissa varoitettiin myös siitä, että otkut maat ovat sekaantuneet salaliittoutumiin Länsi-Saksan militaristien kanssa, joten on olemassa suuri vaara hyökkäyksestä.

V. 1947 sopimuksen puitteissa Neuvostoliitto vuokrasi Porkkalan laivastotukikohdan Suomelta 50 vuoden ajaksi, mutta palautti sen Suomelle viisi vuotta sitten.

Moskovan nootissa tähdennettiin, että Länsi-Saksan yhä kasvava militarismi antaa aihetta yhteisille puolustusneuvotteluille Suomen ja Neuvostoliiton välillä.

Salakirjoitus lääkehintojen yhtäläistyttämiseksi

Toronto. — Rajoittavia kauppamenetelmiä tutkivan komission istunnossa todettiin täällä viikonvaihteessa, että rohdoskauppiaat käyttävät salakirjoitusta lääkepullojen leimoissa antaakseen toisten rohdoskauppiaiden, joille esitetään lääkepulloja uudelleen täytettäväksi, tietää mitä lääkkeestä on ensimmäisessä tapauksessa maksettu.

Salakirjoitus on käytännössä kaikkialla Canadassa ja Yhdysvalloissa sanoi useiden rohdoskauppain omistaja, torontolainen Wilfred Isaacson, joka toimi aikaisemmin Ontarion farmaseuttien hinnoituskomitean puheenjohtajana.

"Me merkitsemme salakielellä reseptiin mitä hintaa olemme vaatineet lääkkeestä", sanoi hän kun häneltä kysyttiin farmaseuttien salakirjoituksesta.

Komission istunnon jälkeen komission lainopillinen neuvonantaja F. N. MacLeod selosti salakirjoitusta ja sanoi, että sanassa "Pharmocist" (farmaseutti) jokaiselle kirjaimelle on annettu numero:

P	h	a	r	m	o	c	i	s	t
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

Täten, sanoi mr. MacLeod, $3.90 maksaneeseen lääkepulloon on merkitty kirjaimet AST.

Rockefeller vaatii vain lisää ydinasekokeita

Miami Beach. — New Yorkin osavaltion kuvernööri monimiljonääri Nelson Rockefeller on yhtynyt julkisesti niihin ihmisiin, jotka vaativat jotta Yhdysvallat aloittaisi uudelleen atmosfäärissä toimitetut ydinasekokeet huolimatta siitä, että se lisäisi paljon vastenmielisyyttä ja herättäisi ihmisten keskuudessa.

Sotatoimenpiteitä ilmeisestikin kannattava Rockefeller sanoi jotta hän ei kannata uutta ydinasekokeiden moratoriota, jonkalainen oli vallitsemassa osittaisesti epävirallisesti kolmisen vuotta. Sen sijaan hän sanoi jotta Yhdysvaltain tulisi keskittyä uusien ja pienien ydinaseiden kehittämiseen ja valmistamiseen.

Kuvernööri, jota joissakin piireissä pidetään mahdollisena presidenttiehdokkaana v. 1964 vaaleissa, esitti ensimmäisen kansanedustajien keskuudessa pitämänsä puheen sitten John F. Kennedyn valitsemisen presidentiksi viime vuonna.

Keniattasta Afrikan Kansallisen Unionin presidentti

Nairobi, Kenia. — Jomo Keniatta ilmoitti viikonvaihteessa jotta hän on ottanut vastaan Kenian Afrikan Kansallisen Unionin presidentin viran. Unioni saavutti voiton Kenian viimeisissä vaaleissa.

Keniatta vapautettiin joitakin aikoja sitten kulkurajoituksista, joita hänet oli määrätty noudattamaan palveltuaan useita vuosia vankeudessa syytettynä terroristitoiminnan johtamisesta.

Neuvostoliitto räjäyttänyt suurimman pomminsa

Washington. — Täällä ilmoitettiin eilen, että Neuvostoliitto oli suorittanut historian suurimman ihmisen aikaansaaman räjäytyksen — ydinpommin, jonka tuhovoima vastasi noin 50 miljoonaa trotyylitonnia.

Räjähdys suoritettiin kello 3.30 aamulla Novaja Zemljan alueella Neuvostoliiton arktiikassa. Valkoisesta talosta ilmoitettiin 13 tuntia myöhemmin, että yhdysvaltalaiset tiedemiehet olivat todenneet räjähdyksen tapahtuneeksi. Samalla valkoisesta talosta ilmoitettiin, että sen voima oli osapuilleen ennustettu 50 megatonnia.

Yhdysvaltain atomienergiakomission antamassa lausunnossa kuitenkin epäillään, että eilen räjäytetty pommi olisi sitä suuruusluokkaa, jolla neuvostoliittolaiselta taholta ilmoitettiin aikaisemmin lopetettavan neuvostoliittolaiset ydinasekokeet tässä viimeisimmässä sarjassa tämän kuukauden loppuun mennessä. Siitä syystä joissakin yhdysvaltalaisissa piireissä ollaan sitä mieltä, että Neuvostoliitto voinee räjäyttää vielä uuden ja suuremman pommin tänään.

Pääministeri Nikita Hrushtshev ilmoitti Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 22. kongressissa lokakuun 17 päivänä, että Neuvostoliitto aikoo räjäyttää 50 megatonnin pommin tämän kuukauden lopussa "kokeillakseen siten sysytyslaitetta 100 megatonnin pommin räjäyttämiseksi".

Räjähdyksen ilmoitettiin tapahtuneen 12,000 jalan korkeudessa ilmassa ja että vallitsevat tuulet voivat aiheuttaa raskaimman radioaktiivisuuden satamisen Neuvostoliiton alueelle.

Suurin Yhdysvaltain räjäyttämä ydinpommi oli 15 megatonnin voimainen ja se räjäytettiin maaliskuun 1 päivänä 1954. Yhdysvaltain hallussa nyt olevista ydinpommeista uskotaan suurimman olevan 20 megatonnin voimaisen.

Yhdysvaltalaiset— ase-ekspertit ovat sitä mieltä, että Neuvostoliitto halusi suorittaa tämän kokeilusarjan tarkoituksella saada mahdollisimman suuri pommi, jota se voisi käyttää mannertenvälisissä ohjuksissaan, joiden uskotaan kehittävän 800,000 paunan työntövoiman, eli niin paljon, että sillä voitaisiin lähettää matkalle 50 megatonnin pommi, joka painaa ehkä 12 tonnia.

$150 sakkoa kanoottia kohti ampumisesta

Haileybury. — Kaksi moottoriveneestä kohti erästä kanoottia Montreal-joella lokakuun 17 päivänä ampunutta miestä tuomittiin täällä viikonlopulla maksamaan $150 sakkoa ja oikeuskulut. Miehet olivat luulleet kanoottia ja sillä kulkeneita kolmea miestä muusiksi. Yksi kanootissa olleista miehistä haavoittui käteen.

Tuomari W. S. Gardiner Timminsista sanoi päätöksessään, että Felix Tremblay Whitbysta ja Dalton McLaren Cobaltista olivat käyttäneet ampuma-aseita huolimattomasti.

Syytetyt väittivät, että he olivat seuranneet aiottua maaliaan viiden minuutin ajan ja olivat vakuuttuneita, että se oli muusi, joka kuitenkin osoittautui kanootiksi ja kolmeksi mieheksi.

Tuomari ei pitänyt heidän selostuksestaan ja sanoi, että miehet olivat ilmeisestikin ryhtyneet ampumaan "metsästyskuumeessa" tutkimatta tarkemmin oliko kysymyksessä muusi tai kanootti.

N-liiton ohjuskokeet Tyynellämerellä päättyneet

Moskova. — Neuvostoliitto on suorittanut loppuun viimeisimmän sarjansa ohjuskokeita Tyynellämerellä laukaistuaan onnistuneesti seitsemännen monivaiheisen ohjuksen sunnuntaina, ilmoitettiin Tass-uutistoimiston tiedotuksessa täällä.

Ohjus kulki 7,500 mailia ja osui varsin lähelle maalia, sanottiin tiedotuksessa.

Kokeet aloitettiin syyskuun 13 päivänä maalialueen ollessa noin 1,000 mailin etäisyydellä Hawaijista.

Tupakkamainostus kiellettänee Italiassa

Rooma. — Italian parlamentin terveyskomission taholta esitettiin viikonvaihteessa ehdotus laiksi, jolla kiellettäisiin kaikki tupakan mainostaminen. Lakiehdotuksessa sanotaan, että tupakka on vaarallista terveydelle.

Jos lakiehdotus tulee hyväksytyksi kaikenlainen tupakan mainostaminen, joko kotimaisten tai ulkomailta tuodun tulee kielletyksi.

GM-yhtiön työläiset vaativat sovittelijaa

Toronto. — Täällä ilmoitettiin viikonvaihteessa, että General Motors-yhtiön ja sen työläisten välinen riita uudesta työehtosopimuksesa alistetaan sovittelijan käsiteltäväksi.

United Automobile Workers-union taholta on pyydetty sovittelijaa myös Chrysler-yhtiön ja sen työläisten välisessä riidassa sekä suunnitellaan sovittelulautakunnan pyytämistä harkitsemaan Ford-yhtiön ja sen työläisten välisessä riidassa.

Sovittelijan pyytämistä pidetään nykyään tarpeellisena muodollisuutena ennenkuin työläiset voivat ilmoittaa olevansa valmiita lakkoutumaan vaatimuksiensa puolesta.

Neuvottelut UAWn ja GM-yhtiön välillä aloitettiin syyskuun 12 päivänä.

Unio vaatii tällä kertaa, että yhdysvaltalaisten autotyöläisten voittoa seuraten sen jäsenille on annettava $200 kuukausieläkkeet 30 vuoden palvelun jälkeen ja että yhtiön on maksettava kaikki lääkintävakuutussuunnitelmasta johtuvat kulut.

Unio vaatii myös palkkojen saattamista yhdysvaltalaisille autotyöläisille maksetulle tasolle. Tällä kertaa yhdysvaltalaisille autotyöläisille maksetaan noin 40 senttiä enemmän tunnissa kuin canadalaisille.

Japanilaiselle pääomalle annetaan tilaa Canadassa

Tokoi. — Canadan pääministeri John Diefenbaker ilmoitti täällä viikonvaihteessa, että hänen johtamansa hallitus on suostunut suunnitelmaan, jonka mukaisesti tullaan sallimaan japanilaisten asua Canadassa vissin ajan jos he ovat yhteydessä japanilaisten firmojen Canadassa tekemiin sijoituksiin.

Diefenbaker selosti Canadan hallituksen suunnitelmaa puhuessaan Canada-Japani-seuran ja Canada-Japani kauppaneuvoston yhteiselle kokoukselle.

Ei-siirtolaisten japanilaisten liikkeenhoitohenkilökunnan jäsenien sallitaan asua Canadassa aina kolmeen vuoteen asti siten, että heidän oleskelulupansa uusitaan vuosittain.

Vakinainen oleskelulupa annetaan joillekin avainasemissa oleville japanilaisten rahoittamien yhtiöiden teknillisille ja liikehoitohenkilöille sillä ehdolla, että näiden henkilöiden todetaan olevan välttämättömiä niiden liike- ja teollisuuslaitosten toiminnalle, joita japanilaiset rahamiespiirit aikovat perustaa Canadassa.

Japanilaiset rahamiespiirit ovat viime aikoina osoittaneeet halua tehdä sijoituksia erikoisestikin canadalaiseen kaivos- ja tehdasteollisuuteen.

Samalla Diefenbaker neuvotteli noin 90 minuutin ajan pääministeri Hayato Ikedan kanssa kansainvälisestä tilanteesta korostaen erikoisesti Berliinin ja Saksan tapahtumia.

Yhdysvallat lupaa apua Brittiläiselle Guinealle

Washington. — Peläten Brittiläisen Guinean siirtymistä sosialististen maiden puolelle Yhdysvallat on luvannut antaa sille teknillistä apua ja tutkia muita mahdollisia avunantotoimenpiteitä.

Avunannosta ilmoitettiin valtiosihteeristöstä.

Brittiläisen Guinean pääministeri Cheddi Jagan ilmoitti aikaisemmin saavuttuaan Yhdysvaltoihin neuvottelemaan avunannosta, että jos länsimaat eivät järjestä apua Brittiläisen Guinean talouden kehittämiseksi hän voisi olla valmis kääntymään Neuvostoliiton puoleen avunantosopimuksineen.

Canada osasyyllinen Berliinin tilanteeseen

Ottawa. — Canadan kommunistisen puolueen järjestäjä Nelson Clark sanoi täällä viikonvaihteessa, että Canadan hallituksen tulisi omaksua varma kanta Berliiniin nähden ja vaatia rauhansopimuksen allekirjoittamista molempien Saksojen kanssa.

Puhuessaan sanomalehtimiehille Clark sanoi, että länsimaiden syyksi on laskettava nyt Berliinissä vallitseva tilanne ja että neuvostoliittolaisella taholla ei olisi aloitettu ydinaseiden kokeilua uudelleen, ellei länsimaiden sotavarustelu olisi sitä siihen pakoittanut. Hän syytti erikoisestikin Yhdysvaltoja ja Länsi-Saksaa tästä tilanteesta ja myös kaikkia NATO-liiton maita, joista Canada on yksi.

Mielenosoitus parlamenttimäellä

Ottawa. — Noin 100 ihmistä osallistui Canadan kommunistisen puolueen järjestämään mielenosoitukseen parlamenttimäellä viime lauantaina. Mielenosoitus oli järjestetty protestitilaisuudeksi, jossa vaadittiin Canadan hallitusta muuttamaan kantaansa Berliiniin ja Saksaan nähden.

Viisimiehinen edustajisto, jonka johdossa oli puolueen järjestäjä Nelson Clark, jätti ulkoministeriön apulaissihteerille Marcel Cadieuxille 2,500 sanaa käsittävän muistion, jossa syytettiin, että Yhdysvallat oli saattanut maailman toisen maailmansodan jälkeisen historian vaka-vimpaan kriisiin Länsi-Saksan uudelleenaseistamisella.

Muistiossa syytettiin, että länsimaat olivat hyljänneet neuvottelut ratkaisukeinona kriisitilanteesta pääsemiseksi ja olivat sensijaan hyväksyneet voimapolitiikan tehden siten ydinasesodanvaaran yhä läheisemmäksi.

Sen jälkeen kun muistio oli jätetty parlamenttitalolle mielenosoittajat marssivat hyvässä järjestyksessä parlamenttimäellä noin tunnin ajan kantaen tauluja, joissa sanottiin: "Ei sotaa Berliininstä" ja vaadittiin ydinasevapaata vyöhykettä Euroopassa sekä yleistä ja täydellistä aseistariisumista.

Mielenosoituksen päättyessä mr. Clark sanoi, että mr. Cadieux oli ottanut edustajiston kohteliaasti vastaan ja oli luvannut toimittaa edustajiston ehdotukset hallitukselle.

YHDYSVALTAIN KOULUT N-LIITTOLAISIA JÄLESSÄ

New York. — Neuvostoliittolaiset neljännen luokan koululaiset käyttävät kirjoja, joissa on noin 10,000 sanavarasto jota vastoin yhdysvaltalaiset vastaavan luokan koululaiset käyttävät vain vähemmän kuin 1,800 sanavarastoa. Tässä Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton koulujen vertaus, jossa annettiin raportti tällä viikonvaihteessa.

Kahden maan kouluopetusta ryhtyi tutkimaan joitakin aikoja sitten John Carroll-yliopiston professori tri Arthur S. Trace Clevelandista kiinnittäen huomiota erikoisestikin kouluopetuksen muihin aloihin kuin tieteisiin. Aikaisemmissa tutkimuksissa on kiinnitetty huomiota pääasiallisesti tieteisiin ja siihen kuinka monta opetustuntia kummankin maan kouluissa on järjestetty erinäisten alojen opettamiselle.

Tri Trace varoitti, että yhdysvaltalaiset opetustyöntekijät ovat yleisesti pitäneet neuvostoliittolaista opetustyötä vähäpätöisenä ja vain laskutaitoa korostavana, mutta osoitti samalla, että yhdysvaltalaisissa kouluissa ei korosteta niinkään suuressa määrässä kuin Neuvostoliitossa sellaisia aloja kuin historia, kirjallisuus ja maantiede. Hän sanoi, että yhdysvaltalaisissa kouluissa oli häpeällisesti unohdettu yleissivistyksellisten tieteitten opettaminen, josta muuten on yhdysvaltalaisissa piireissä ylpeilty.

Raportti suoritetusta tutkimuksesta sisältyy 209 sivua käsittävään kirjaan nimeltä "What Ivan Knows That Johnny Doesn't" (Mitä Ivan tietää eikä Johnny tiedä).

Kirjassa sanotaan, että neuvostoliittolaiset viidennen luokan opiskelijat lukevat suuret määrät Pushkinin, Tolstoin ja Tshehovin teoksia jota vastoin yhdysvaltalaiset vastaavalla luokalla olevat nuoret joutuvat tyytymään vähemmän tunnettujen kirjailijain yksinkertaisimpiin tuotteisiin.

Neuvostoliittolaisessa aapisessa, sanotaan tri Tracen raportissa, on noin 130 kirjoitusta ja 2,000 sanan sanavarasto — vähintäin 200 sanaa enemmän kuin tyypillisessä yhdysvaltalaisessa neljännen luokan kirjallisuudessa.

Neuvostoliittolaisen opetuksen kansainvälistä luonnetta kuvaa esimerkiksi se, että kolmannen luokan opiskelijoille tarjotaan noin 35 tunnustuksen saanutta teosta, joista vain viisi on neuvostoliittolaista alkuperää, sanoo tri Trace.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Totuudenkin puolesta

TV:n ja radion tultua yleiseen käyttöön, niiden levittyä jokaiseen yhdyskuntaan ja taloon, kuultiin usein puhuttavan sanomalehtien merkityksen heikkenemisestä. Silloin luultiin, että sanomalehtien merkitys ja tarve tulee huomattavasti vähenemään.

Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut. Päinvastoin voidaan todeta että sanomalehtiä ostetaan ja luetaan radio- ja TV-uutisista huolimatta enemmän kuin milloinkaan ennen.

Valitettavasti kaikki sanomalehtien lukijat eivät kiinnitä lukemaansa lehteen läheskään riittävästi huomiota. Monta kertaa ostetaan, tilataan ja luetaan lehteä "tottumuksen" perusteella. Kun on tullut joskus menneisyydessä ruvetuksi tilaamaan tai ostamaan jotakin lehteä, niin sitä jatketaan asiaa enempää ajattelematta vuodesta toiseen. Tämä selittää suurelt osalta sen, miksi porvarillehtiä luetaan työläistenkin keskuudessa joukkomitassa, vaikka lehden sisällön vähänkin vakavampi tutkiminen osoittaisi, että se muokkaa tietoisesti vihamielistä ilmapiiriä työtätekeviä — työläisiä, farmareita ja muita pikkueläjiä vastaan.

Näille ystäville ja naapureille, jotka lukevat tottumuksesta porvarien, tai porvareita ilman aikojaan puolustavia lehtiä, me haluamme sanoa:

Tilatkaa Vapaus, vaikkapa vain kokeeksi, marraskuun 1 pnä alkavan levityskampanjan aikana. Tutkikaa sekä Vapautta että porvarillehtiä useamman viikon aikana ja tehkää sitten oman tutkimuksenne tuloksen perusteella johtopäätöksenne siitä, mikä lehti toimii pikkuihmisten ja ihmisille yleensä rakkaan rauhanasian, sekä itse totuudenkin hyväksi.

Meidän tarkoituksemme ei suinkaan ole sanoa, että Vapaus olisi kaikista virheistä ja kaikista heikkouksista vapaa lehti. Kaukana siitä! Pienenä ja suhteellisen vähävaraisena työväenlehtenä Vapaudessa on paljonkin teknillisiä heikkouksia: se on kooltaan liian pieni, se ilmestyy liian harvoin siinä ei ole riittävästi sitä, tätä ja tuota.

Mutta kaikista heikkouksistaan huolimatta Vapaus on ainoa suomenkielinen lehti täällä Canadassa, joka rohkenee katsoa nykyajan totuuksia suoraan kasvoista kasvoihin, kertoa niistä totuuden ja ilmaista niistä "isoisten" lupaa kysymättä omat mielipiteensä.

* * *

Me — tarkoitamme koko ihmiskuntaa — elämme nyt historiallisten tapahtumien suurta aikaa.

Meidän keskudessamme on toistaiseksi erimielisyyksiä useista tärkeistäkin asioista, mutta ehdottoman yksimielisiä olemme kuitenkin siitä, että maailma muuttuu aivan silmiemme edessä.

Nykymaailma on kiteytynyt kolmeksi erilliseksi suurtekijäksi, kapitalistiseen ja sosialistiseen sekä linjoittumattomien maiden maailmaksi, joiden täytyy kuitenkin elää samalla planeetalla, mikäli ihmiskunta ei halua tuhota itseään. Juuri tämän seikan huomioonottaminen on välttämätöntä jos mieliitään ymmärtää nykyhetken voimasuhteita ja niiden vaikutusta toisiinsa.

Kaiken muun yläpuolella on kuitenkin kysymys sodasta ja rauhasta. Se on "kysymysten kysymys", mikä jakaa koko ihmiskunnan kansallisuus-, rotu-, uskonto- ja luokkarajojenkin yli.

Kaiken tämän yhteydessä ja rinnalla on käynnissä kiihkeä, maailmanlaajuinen aatteiden taistelu edistyksen ja taantumuksen, rauhanasian ja sodanlietsojain, sosialistisen ja kapitalistisen maailmanosan välillä.

Juuri tämän vuoksi ja tässä tilanteessa on työväenlehti, kuten vaatimaton Vapaus-lehtemmekin, tullut entistä tärkeämmäksi; se on yhtä välttämätön ja tarpeellinen kuin on jokapäiväinen leipä pöydällämme.

Vapaus on juuri Sinun lehtesi, huolimatta siitä, oletko työssä rakennusalalla, kaivoksessa, toimistossa tai omalla pellollasi.

Voidaksesi seurata koti- ja ulkomaisia asioita, saadaksesi totuudenmukaisen kuvan monisärmäisessä muodossa nopeasti muuttuvasta maailmastamme, kysymys ei ole siitä, että "kannattaako tilata Vapaus", vaan "kannattaako olla tilaamatta Vapaus?"

Tässä mielessä, jotta kysymys työväenlehden tarpeellisuudesta tulisi yleisesti puheen aiheeksi, että asian tärkeyteen kiinnitettäisiin tarpeellista huomiota, ja että lehtemme tilaaminen tulisi helpommaksi, on järjestetty huomenna alkava ja koko marraskuun kestävä kampanja, jonka avulla on tarkoitus hankkia Vapaudelle vähintäin 150 uutta tilausta samalla kun uusitaan kaikki katkeamassa olevat tilaukset.

Vapauden vakituiset lukijat voivat tässä yhteydessä olla suurena apuna jos he kiinnittävät naapuriensa, ystäviensä ja työtovereiensa huomion asiaan. Auttakaa asiamiehiä ja -naisia uusien tilausten hankinnassa, tai ryhtykää itse "vallaikaisesti" tämän ryntäyskuukauden ajaksi Vapauden asiamieheksi tai -naiseksi.

* * *

Meille sanottanee, että nyt on menossa samanaikaisesti kaksikin kampanjaa Vapauden ja Liekin hyväksi — etta haastevyöry lehtiemme tilausaseman tukemiseksi jatkuu vielä samalla kun alkaa kampanja uusien tilausten hankkimiseksi. Tämä pitää paikkansa ja se osoittaa osaltaan kuinka paljon joudutaan ponnistelemaan sanavapauden, itse totuudenkin säilyttämisen hyväksi.

Kylmän sodan yhtenä perustarkoituksena on pitää työväenliike "kurissa" ja ainakin mahdollisimman heikkona silloin, jos ei sitä voida kokonaan hajoittaa tai eliminoida.

Mutta juuri siksi kun Suuri Raha ja sen poliittiset edustajat yrittävät vahingoittaa ja vaikeuttaa työväenlehtien toimintaa ja levikkiä, on kaksinkertainen syy ponnistella työväenlehtien olemassaolon ja niiden toimintamahdollisuuksien säilyttämisen ja parantamisen hyväksi.

Tältä pohjalta kun katsomme asiaa, niin silloin huomaamme, että nämä kaksi rinnakkaiskampanjaa, haastevyöryn jatkuminen ja levityskampanjan alkaminen uusien tilauksien hankkimista varten, eivät ole ristiriidassa keskenään, vaan ne tukevat kummatkin omalta osaltaan toistaiseksi vielä vastavirtaa uivien työväenlehtien, erikoisesti Liekin ja Vapauden asemaa maassamme.

Tehkäämme siis kaikkemme 150 uuden tilauksen hankkimiseksi Vapaudelle tulevan marraskuun aikana vähääkään heikentämättä vielä hyvässä menossa olevaa haastekampanjaa Liekin ja Vapauden hyväksi.

"Maailman korkein elintaso tavoitteena"

— Palaaminen puolue-elämässä Leninin ohjeisiin ja johtoperiaatteisiin, yksilöpalvonnan kieltäminen seurausten lopullinen voittaminen ovat aikaansaaneet valtaisan nousun ja innostuksen neuvostokansan luovassa teollisuudessa ja innoittaneet miljoonia ihmisiä suuriin tekoihin, lausui Neuvostoliiton ministerineuvoston ensimmäinen varapuheenjohtaja Aleksei Kosygin puheenvuorossaan NKPn 22. edustajakokouksessa. Puheenvuorossaan Kosygin esitteli niitä suuntaviivoja, joiden mukaan Neuvostoliiton talouselämä pyrkii tavoitteeseensa: turvaamaan neuvostoihmisille maailman korkein elintaso. Puolueen toteuttamat huomattavat toimenpiteet yhteiskunnallisessa ja kulttuurielämässä aikaansaivat tuotannon nopean voimistumisen, maan puolustusmahdin jatkuvan lujittumisen ja neuvostoihmisten elintason nousun. Neuvostoliiton tiede on päässyt merkittäviin tuloksiin ja on ensimmäisellä sijalla maailmassa monilla tieteen ja tekniikan aloilla.

Raskaan teollisuuden tärkeimpien alojen ensisijainen kehittäminen, voimatalouden ja kemian teollisuuden nopea tehostuminen, perinpohjaiset muutokset polttoainetaseessa, maatalouden uudelleenjärjestely, kevyen- ja elintarviketeollisuuden nopeutettu kehitys ja tavarankuljetuksessa tapahtunut nopeutuminen ovat olleet NKPn talouspolitiikan merkittävimpiä renkaita.

Tämän suuntauksen toteuttaminen käytännössä on varmistanut teknillisen edistymisen sekä koko kansantaloutemme nopean ja tasasuhtaisen etenemisen.

Olemme nyt saavuttaneet tason, jolla kommunismin rakentaminen on tullut neuvostokansan suoranaiseksi käytännön tehtäväksi. Työväenluokan historiallinen tehtävä — kommunismin rakentaminen — on muodostunut nyt kaikkien neuvostoihmisten ajankohtaiseksi tehtäväksi, ja kommunistisesta puolueesta tullut nyt koko neuvostokansan puolue, eikä sillä ole mitään korkeampaa tavoitetta kuin kansan etu.

EI HENGÄHDYSTAUKOA, VAAN PYSYVÄ RAUHA

NKP ja neuvostohallitus ovat saavuttaneet suurta menestystä ulkopoliittisessa toiminnassa, joka tähtää rauhan lujittamiseen koko maailmassa. Leniniläinen rauhanomaisen rinnakkainolon ja kansojen ystävyyden suunta on kohottanut mittaamattomasti neuvostovaltion kansainvälistä arvovaltaa ja sen osuutta kansainvälisten kysymysten ratkaisemisessa.

Nyt ei ole kysymys enää lyhyen rauhan ajan tarjoaman hengähdystauon saavuttamisesta. Neuvostoliitto näkee ulkopolitiikkansa päätarkoituksena sotien poistamisen tyystin ihmiskunnan elämästä. Tämä päämäärä on tavoitteenamme joka päivä.

HISTORIAN OPETUKSET EIVÄT SAA UNOHTUA

NKP on aina huolellisesti varjellut ja varjelee edelleenkin riviensä yhtenäisyyttä, sillä siinä on sen voima ja kaikkien saavutustemme tae. Suuri merkitys puolueen rivien lujittamisessa oli sillä, että saatiin estetyksi puoluetta vastaan asennoituneen ryhmän pyrkimykset.

Molotoville ja muille puolueenvastaisen ryhmän jäsenille kaikki uusi ja edistyksellinen oli vierasta. He irrottautuivat niin paljon elämästä, että asettivat epäilyksenalaiseksi jokaisen uuden kansantalouden kehittymiselle hyödyllisen ehdotuksen ja vastustivat sitä kiihkeästi. Heidän suuntauksensa itseasiassa tähtäsi puolueen talouspolitiikan ja talouselämämme kehityksen epäonnistumiseen.

Emme suinkaan puhu puoluekokouksessamme puolueenvastaisesta ryhmittymästä siksi, että se edustai i tällä hetkellä jotakin voimaa tai vaaraa puolueemme toiminnalle. Me puhumme tästä siksi, että voimme osoittaa vielä kerran puolueelle ja kansalle, mihin henkilöpalvonta johtaa ja miten korvaamattoman vahingon puolueenvastainen ryhmittymä olisi voinut tuottaa puolueelle, hallitukselle ja valtiolle. Me tahdomme, että historian opetukset eivät koskaan unohtuisi.

Meidän on tehtävä ja teemme kaiken mahdollisen sen hyväksi, ettei puolueessamme ja yhteiskunnassamme olisi vastedes tilaa henkilöpalvonnalle ja jotta sen oraat ja juuret tulisivat täysin poistetuksi.

Henkilöpalvonnalla ei saa olla sijaa kommunistisessa rakennustyössä.

OMA KANSANTALOUDELLINEN RAKENNE

Kosketellessaan Neuvostoliiton taloudellista rakennustyötä Kosygin mainitsi, että taistellessaan kommunismin aineellisen perustan luomiseksi Neuvostoliitto ei jäljittele kehittyneimpien kapitalististen maiden talouden rakennetta, vaan luo kansantaloudelleen oman rakenteen, jonka määrittelevät sosialismin taloudellisten lakien vaatimukset.

Neuvostoliitolla on käytettävissään suurimmat mineraaliraaka-ainevarat, ja on johtavalla sijalla maailmassa hiilen, koksin, öljyn, kaasun, rautamalmin, mangaanin, bauksiitin, titaanin, kromin, timanttien sekä värillisten ja harvinaisten metallien suhteen.

Neuvostoliiton taloudellisen kehityksen nopeus sekä kansantulon jakautumisen luonne tekevät mahdolliseksi huomattavien varojen sijoittamisen pääomamenoihin samalla kun kulutustavaratuotanto myös kasvaa. Yli viidesosa Neuvostoliiton kansantulosta käytetään teolliseen ja julkiseen rakennustoimintaan. Rakennustoiminta on saavuttanut Neuvostoliitossa ennennäkemättömän laajuuden. Tämän vuoden aikana valtion pääomasijoitukset rakennustoimintaan ovat kasvaneet vuoteen 1940 verrattuna melkein 7-kertaisiksi ja ovat lähes 33 miljardia ruplaa.

Neuvostoliiton pääomasijoitusten kasvunopeus on huomattavasti suurempi kuin USAn pääomasijoitusten. Kymmenen viime vuoden aikana USAn kokonaispääomasijoitukset ovat nousseet viidenneksen kun taas Neuvostoliitossa ne ovat kasvaneet noin 3,3-kertaiseksi. Jo vuosina 1959—1960 sijoitukset teollisuuteen ja maatalouteen ylittivät amerikkalaiset sijoitukset.

Kosygin totesi, että Neuvostoliiton etevämmyys pääomasijoitusten kasvun suhteen herättää vakavaa huolestumista kapitalistisessa maailmassa, erityisesti USAssa, jossa avoimesti tuodaan esille pelko, että lähivuosina Neuvostoliitto ohittaa USAn teollisuustuotannossa.

Lähimmän kymmenen vuoden aikana aiotaan sijoittaa melkein kolme kertaa enemmän pääomia kuin edellisten kymmenen vuoden aikana, jolloin ne olivat 229 miljardia ruplaa.

Teollinen ja julkinen rakennustoiminta on joutunut nyt avainasemaan ja seitsenvuotissuunnitelman menestys riippuu itse asiassa koko tuotantokapasiteetin käyttöönottamisesta. Maassa otetaan käyttöön uusi teollisen ja julkisen rakennustoiminnan suunnittelujärjestelmä.

Kosygin tarkasteli perusteellisesti sosialistisen tuotannon järjestelyn parantamiseen liittyviä kysymyksiä. Hän korosti, että kansantalouden kehityksen tehtävien toteuttaminen vaatii taloudellisen johdon alituista parantamista sekä kaikkien taloudellisten järkiperäistä ja tehokasta käyttöä.

NKP pyrkii päättäväisesti ja johdonmukaisesti siihen, että neuvostoihmisten elintaso tulisi olemaan maailman korkein. Jo nyt sellaisissa tärkeissä seikoissa, kuten taattu työnsaanti, työpäivän lyhentäminen, maksuton lääkäri- ja sairaalahoito, sosiaalinen turva sekä asuntorakennustoiminnan suuret mittasuhteet, on Neuvostoliitto ohittanut kaikki kehittyneimmät kapitalistiset maat.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ohjelmaluonnos avaa laajat näköalat taloudelliselle kehitykselle ja kansojen aineelliselle hyvinvoinnille. Puolueen tunnus "kaikki ihmisen nimissä, ihmisen hyväksi" tulee täydellisesti —

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Niilo Linden, Haney B.C. täyttää lauantaina, marraskuun 4 pnä 60 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kiinan kansalle annettu radioaktiivisuusvaroitus vain tuulesta temmattu

Peking. — Eräs Kiinan ulkoministeriön virkailija kielsi viikonvaihteessa laajaa levikkiä ulkomailla saaneet huhut, joiden mukaan väitetään puolustusministeriön varoittaneen kansaa radioaktiivisuuden vaarasta. Ministeriön puhemies sanoi, että Pekingin radiossa ei olla koskaan esitetty sellaisia varoituksia, kuten väitetään kuullun Hong Kongissa, että erikoisesti Pohjois-Kiinan väestöä oli varoitettu radioaktiivisuusvaarasta.

— Katanga on mineraalirikkain Kongon maakunnista.

YKn perusongelmat ja puolueettomien ryhmä

Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokousten istuntosalissa on nykyisin äärimmäisen ahdasta. Valtuuskuntien pöydät suunniteltiin 16 vuotta sitten yhden valtion edustajia varten, mutta nykyisin istuu kunkin pöydän ääressä kaksi valtuuskuntaa. Niiden välisillä käytävillä voi kaksi henkilöä vain vaivoin sivuuttaa toisensa. Ennen nykyisen yleiskokouksen 16. istuntokauden alkua oli salissa vielä yhdestä pöydästä puolikas vapaana, mutta tuskin oli yleiskokous päässyt alkamaan, kun sen jo valloitti uusi jäsenvaltio, Sierra Leone. Jäsenvaltioiden määrä on tällä hetkellä 101.

Kehitys YK:n piirissä ei ole ollut vain määrällistä, vaan myös laadullista, sillä jäsenvaltioiden määrän lisäys on suurelta osalta tapahtunut nuorten, vasta vapautensa saavuttaneiden valtioiden kustannuksella. Tunnu merkillistä näiden valtioiden harjoittamalla politiikalla on pyrkimys itsenäisiin ratkaisuihin ja riippumattomuuteen YK:n kahdesta suuresta valtaryhmittymästä.

AFRIKAN VUOSI 1960

Erikoiseksi uusien valtioiden esiinmarssivuodeksi muodostui Yhdistyneiden Kansakuntien 15. toimintavuosia 1960. Silloin näet hyväksyttyjen afrikkalaisvaltioiden määrä oli peräti 16. Kaikki nämä valtiot olivat saaneet itsenäisyytensä juuri samana vuonna 1960.

Niiden nimien joukossa on varmasti monta, joita suuren yleisön keskuudessa ei edes valtioksi tunnetakaan ja sen vuoksi on ehkä syytä vielä kerran luetella nämä uudet valtiot, jotka nyt kuuluvat YKn jäsenperheeseen. Ne ovat Kamerun, Togo, Mali, Senegal, Madagaskar, Somalia, Dahomey, Leopoldvillen Kongo, Brazzavillen Kongo, Niger, Ylä-Volta, Norsunluurannikko, Tshad, Gabon, Keski-Afrikan Tasavalta sekä Välimeren itsenäistynyt saari Kypros. Jo aikaisemmin ovat YK:hon liittyneet Egyptin, Tunisian, Etiopian, Marokon ym. rinnalla sellaiset voimakasta itsenäistä politiikkaa harjoittavat uudet valtiot kuin Ghana ja Guinea. Kaiken kaikkiaan YKn nykyisestä 101 jäsenvaltiosta edustaa 27 Afrikan mannerta.

Tällaisesta afrikkalaisuuden esiinmarssista huolimatta ovat maanosan laajat alueet yhä edelleen välittömän ja itsenäisen YK-jäsenyyden ulkopuolella.

Eihän voida pitää esim. Portugalia minään Angolan näkemysten ja etujen edustajana maailmanjärjestössä, kun se afrikkalaisessa siirtomaassaan ylläpitää mitä ankarinta sortojärjestelmää. Sama koskee Ranskaa ja Algeriaa, Englantia ja Keniaa jne. Ei myöskään Verwoerdin hallituksen edustama "valkoinen valta" Etelä-Afrikan liitossa edusta valtion suurta mustaihoista väestöryhmää.

SIIRTOMAAJULISTUS

Tilanne Afrikassa oli epäilemättä syynä siihen, että pääministeri Nikita Hrushtshevin YKn 15. yleiskokoukselle tekemä esitys julistuksen antamisesta siirtomaiden itsenäisyyskysymyksestä herätti niin voimakasta vastakaikua. Neuvostoliiton pääministerin tarkoituksena oli täsmentää siirtomaavallan päättymisen aika. Itse asiassahan siirtomaajärjestelmä murenee nykyisin vuosi vuodelta, mutta kehitys tapahtuu sittenkin perin hitaasti ja kalliita uhreja vaatien. Hrushtshevin alkuperäiseen esitykseen liittyi ehdotus, että siirtomaajärjestelmästä olisi tehtävä loppu tämän vuoden 1961 kuluessa.

Näin pitkälle ei enemmistö YKn jäsenmaista rohjennut mennä, mutta Hrushtshevin esityksen rohkaisemina tekivät YKn pääasiassa afroaasialaiseen ryhmään kuuluvat 43 maata esityksen, jossa vedotaan mm. YKn peruskirjan lausumiin ihmisen perusoikeuksista ja kansakuntien, suurten ja pienten yhtäläisistä oikeuksista.

43 maan esityksessä on 7 ponsiehdotusta, joissa julistetaan mm., että kansojen alistaminen vieraan vallan alaisuuteen, niiden hallitseminen ja hyväksi käyttäminen on ihmisen perusoikeuksien kieltämistä ja YKn peruskirjan vastaista sekä muodostaa esteen maailmanrauhan ja yhteistyön kehittämiselle (ponsi 1), että kaikilla kansoilla on itsemääräämisoikeus (ponsi 2), että poliittinen, taloudellinen, sosiaalinen tai kasvatuksellinen valmistautumattomuus ei saisi milloinkaan pitkittää riippumattomuuden saavuttamista (ponsi 3) sekä että kaikki aseellinen toiminta ja kaikenlaiset painostustoimenpiteet riippumattomuutta vailla olevia kansoja kohtaan on lopetettava (ponsi 4).

Tämä päätöslauselmaehdotus hyväksyttiin YKn yleiskokouksessa 89 äänellä kenenkään loppujen lopuksi vastustamatta, mutta 9 valtuuskunnan pidättäytyessä äänestyksestä. Nämä olivat Australia, Belgia (entinen Leopoldvillen Kongon herravaltio!), Dominikaaninen tasavalta (jossa silloin hallitsi Trujillo, USAn uskollinen diktaattoriapuri), Etelä-Afrikan liitto (Verwoerdin rotuvaltio), Espanja (Francon diktatuuri), Portugali (Angolan ym. siirtomaiden valtias), Ranska (Algerian ym. siirtomaiden herramaa), Englanti (aikaisemmin maailman mahtavin siirtomaavaltio) sekä Yhdysvallat.

KIINAN JÄSENYYS

Jatkuvasti nuorista valtioista uutta verta saava puolueettomien ryhmä vaikuttaa YKn toimintaan kaikilla aloilla. Puhuvana esimerkkinä siitä on YKn suhteen muuttuminen Kiinan kansantasavallan kysymykseen. Tunnettuahan on, että kun YK vuonna 1945 perustettiin, kuului Kiina sen suurvaltioihin, joilla oli vakinainen paikka järjestön tärkeimmässä pysyvässä elimessä, Turvallisuusneuvostossa. Tämä paikka YKssa kuuluisi Kiinalle edelleen, mutta sen on anastanut itselleen Formosa, jonne Tshiang Kai-shek pakeni menetettyään vallan itse Kiinassa. Näin oli yli 600-miljoonainen jättiläiskansa syrjäytetty kansainvälisen järjestön toiminnasta ja tilalla on aivan merkityksetön marionetti pieneltä saarelta Kiinan mantereen äärellä. Tilanteen luonnottomuus on silmiinpistävä, mutta realiteeteilla ei ole sijaa silloin, kun läntiset imperialistivaltiot yrittävät pitää kynsin hampain kiinni numerollisesta enemmistöstään YKssa. Vuosi vuodelta on vaadittu todellisen Kiinan oikeuksien palauttamista YKssa, mutta toistaiseksi turhaan.

Tilanne ei kuitenkaan ole muuttumaton, ja merkittävällä tavalla ovat kehitykseen vaikuttaneet juuri puolueettomat maat. Kun vuonna 1952 äänestettäessä Kiinan YK-jäsenyydestä asian esille ottamista vastusti peräti 82,3 prosenttia jäsenvaltioista, oli vastaava enemmistö viime vuonna enää niukka 55,3 prosenttia. Suomen kunniaksi on todettava, että se on puolustanut Kiinan jäsenkysymyksen esilleottoa YKssa ja tätä koskevissa puheenvuoroissa ovat Suomen edustajat huomauttaneet, että ei voida käsittää, miten YKta voisi vahingoittaa Kiinan jäsenyyttä koskevan asian tutkiminen — seikka, jota läntinen ryhmittymä YKssa ei ole tahtonut sallia jäsenyyden myöntämisestä puhumattakaan.

SIHTEERIONGELMA

Tällä hetkellä YK on pahemmassa kriisissä kuin kenties milloinkaan. Järjestöltä puuttuu korkein toimeenpaneva johtoelin.

Kysymyksestä käydään tiiviitä neuvotteluja idän ja lännen ryhmittymien välillä. Neuvostoliiton vaatimuksena on ollut 3-jäsenisen sihteeristön muodostaminen maailmanjärjestöä johtamaan, koska järjestön sisäiset ryhmittymät vastaisivat tällaista kolmijakoa. Länsi vastustaa esitystä kiivaasti haluten määrällisellä enemistöllään viedä läpi lännelle mieleisen pääsihteerin valinnan. Asiasta neuvoteltaessa on Neuvostoliitto jo omalta osaltaan perääntynyt siten, että hyväksyy pääsihteeri Dag Hammarskjöldin jäljellejääneeksi toimikaudeksi — eli vuoden 1963 alkupuolelle — yhden pääsihteerin valinnan, kunhan tällä olisi eri näkökanto a edustavia apulaissihteereitä ympärillään. Tätäkään esitystä ei länsi hyväksynyt, vaan käy kauppaa sihteerien määrästä ja valitsemisperusteista.

Tässäkin yhteydessä puolueettomien maiden sana painaa paljon. Kun 25 puolueettoman valtion edustajat olivat syyskuun alussa koolla Belgradissa, kosketeltiin konferenssin päätöslauselmassa myös YKn sihteerikysymystä ja todettiin, että maailmanjärjestön tehokas toiminta vaatii eri ryhmittymien edustusta sihteeristöelimissä. Epäilemättä tämä kanta ilmenee myös YKn puhujalavalla, kunhan esivalmisteluissa on päästy niin pitkälle, että YKn pääsihteerikysymystä ryhdytään ratkaisemaan.

Tulevaisuutta ajatellen voidaan sanoa, että Yhdistyneiden Kansakuntien toiminnan tehokkuus ja sen arvovalta maailman kansojen silmissä liittyy läheisesti riippumattomien ja itsenäistä politiikkaa harjoittavien valtioiden panokseen järjestön toiminnassa. Tämän ryhmän voimistuva ääni saattaa muodostua tekijäksi, joka panee sulun maailmanjärjestön käyttämiselle yksityisten imperialististen valtioiden välikappaleena, kuten tapahtui esim. Korean sodan yhteydessä 1950-luvun alkuvuosina. Se saattaa muodostaa YK:sta todellisen rauhanjärjestön, kuten sen alkuperäinen tarkoitus oli. — H.S.

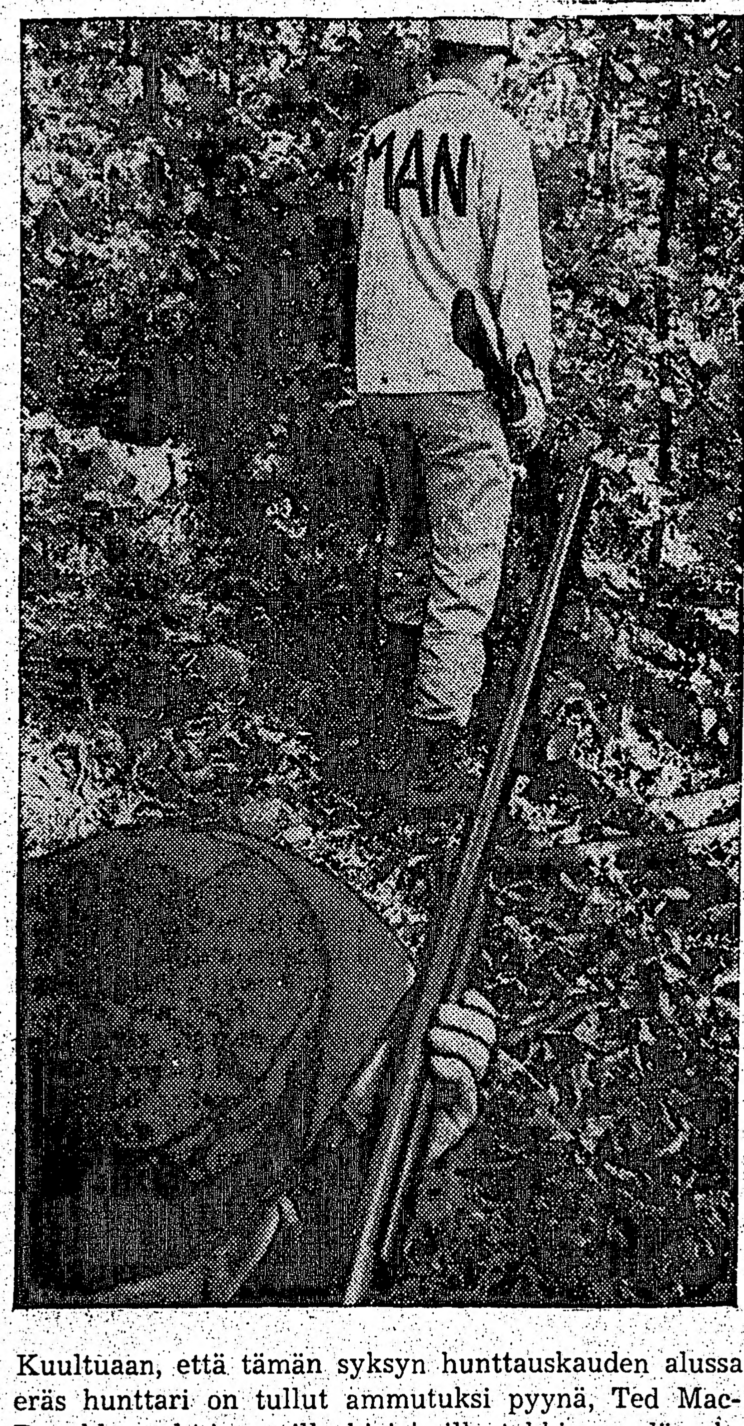

Kuultuaan, että tämän syksyn hunttauskauden alussa eräs hunttari on tullut ammutuksi pyynä, Ted MacDonald maalasi suurilla kirjaimilla takkinsa selämykseen "MAN" (Ihminen), jotta ei kukaan luulisi häntä pyyksi. Luultavasti hän on yksi niistä hunttareista, jotka eivät tule ammutuksi tämän syksyn aikana.

PÄIVÄN PAKINA

Terveisiä Petroskoista asti

Viime kesänä vieraili Petroskoissa suomalainen turistiryhmä. Sen matkaan osallistunut August Hämäläinen kuvailee matkanäkymiä melko laajasti "Kansan Sana" lehdessä. Eräs lehtemme tilaaja joka vieraili viime kesänä Suomessa, on lähettänyt tämän kirjoituksen meille pyytäen julkaisemaan sen kokonaan, tai ainakin osia siitä.

Hämäläisen kirjoituksessa on paljon mielenkiintoisia tietoja Petroskoista, mutta rajoitetun tilan vuoksi poimimme siitä vain joitakin osia. Hän kertoo:

Ryhmässämme oli 29 henkilöä eri puolilta Suomea. Meillä oli ilo ja kunnia vierailla ensimmäisenä turistiryhmänä Petroskoissa. Olimme siis uranuurtajia.

Retken järjesti SN-seura. Ensi kesänä Petroskoi jo liitetään kansainvälisten turistikaupunkien joukkoon. Silloin sinne pääsee matkatoimistojen välityksellä. Kahdeksan vuorokautta kestänyt matkamme alkoi 12 pnä kesäkuuta. Leningradissa viivyimme 2 vuorokautta . . .

Petroskoi on vanha mutta samalla nuori kaupunki. Sen perusti tsaari Pietari I samoihin aikoihin kuin Pietarin, nykyisen Leningradin. Sodan aikana Petroskoi tuhoutui jokseenkin täydellisesti.

Kaupungin asukkaiden oli alettava rakennustyö alusta . . .

Petroskoi vaikuttaa valoisalta ja viihtyisältä leveine puistikkoisine katuineen ja toreineen. Asema-aukio nimettiin keväällä avaruuslentäjä Gagarinin toriksi. Nykyinen rautatieasema on rakennettu kivestä . . .

Ystävälliset isäntämme halusivat tutustuttaa meitä mahdollisimman paljon kaupunkiinsa, sen laitoksiin, kirjastoihin, sairaaloihin, tehtaisiin ja ympäristöön. Siitä johtuen tutustumisohjelmamme muodostui tiiviiksi ja työntäyteiseksi.

Virallisen päiväohjelman päättyessä myöhäisinä iltatunteina, useimmat ryhmämme jäsenistä tekivät ystävyys vierailuja paikkakuntalaisten kotona perhepiirissä selvitellen jokaiselle läheisiä kysymyksiä sekä aikaisempia elämänvaiheita. Petroskoilaiset sanoivat uuden kotimaan käyneen läheiseksi ja rakkaaksi, sillä he itse ovat olleet rakentamassa sitä . . . "Elämä oli (sodan jälkeen) aloitettava lusikasta" sanoivat he . . .

Kerrottuaan näkemyksiään ja vaikutteitaan televisioasemalta, tasavallan sairaalasta, yleisestä kirjastosta ja sunnuntaisesta laivamatkasta Äänisjärvellä, sekä Onegan traktoritehtaalla, mainitun tehtaan klinikalla ja vapaa-ajan vietosta, kirjoittaja sanoo edelleen:

Mieluisana muistona on se ystävällinen vieraanvaraisuus ja huomaavaisuus, mitä saimme osaksemme Petroskoissa. Kaupungin ja ammattiliittojen edustajat olivat aina mukanamme isäntinämme ja oppainamme. He halusivat esittää meille kaupunkiaan kaikilta puolin. "Emme peittele mitään. Tutustukaa oloihimme, niiden kielteisiin ja myönteisiin puoliin". Arvioidessaan heidän saavutuksiaan, kuin myös sitä mitä eivät ole vielä saavuttaneet, on otettava huomioon historiallisena taustana se takapajuisuus, mistä yli 40 vuotta sitten lähtivät talouttaan sekä teollisuuttaan rakentamaan ja kehittämään sekä välillä käyty suurta tuhoa aiheuttanut sota. Paljon sinnikkyyttä vaativaa uurastusta sekä kieltäytymistä ja mukavuuksista luopumista on merkinnyt se rakennus- ja valistustyö, jonka tulokset ovat nyt nähtävissä ja nautittavissa.

Kävijän silmältä ei jää huomaamatta vertauksena myöskään kielteisenä ilmenevät puolet. Ne eivät tosin ole ratkaisevia eivätkä järkyttäviä . . .

Tekemämme vierailu Neuvosto-Karjalaan ja tutustuminen sen kansaan (mukaanlukien moniin suomalaisiin — K) lujitti omalta, pieneltä osaltaan ystävyyttä toisiimme. Kuopiolaisena omalta kohdaltani olisin erittäin iloinen jos vihdoinkin saataisiin virallisestikin solmia ystävyyskaupunkisuhteet Petroskoin kanssa. Petroskoilaiset sanoivat odottavansa sitä hartaasti.

Jaa, että minkälaista on yksityiskansalaisten elämänmeno Petroskoissa? Näin sanoo Hämäläinen karjalaisten kertoneen:

Palasimme (sodan jälkeen) tyhjin nyrkein. Olemme kestäneet sodan kauhut. Emme halua sotaa. Taistelemme rauhan säilymisen puolesta ja samalla rakennamme itsellemme ja lapsillemme parempaa tulevaisuutta. Nyt meillä on jo riittävästi ruokaa ja kulutustarvikkeita. Vanhuutemme on turvattu toimeentulon puolesta. Eläkeraja naisilla on 55 vuotta ja miehillä 60 vuotta. Jos olemme työkykyisiä ja haluamme tehdä työtä eläkeaikana saamme eläkkeemme lisäksi täyden palkan työsuorituksistamme. Lääkkeet, lääkäri ja sairaalahoito ovat ilmaisia kaikille. Koulunkäynti on pakollinen ja maksuton. Kouluvelkoja ei tule, vaikka opiskelee pitkällekin . . .

Paljon muuta mielenkiintoista on Hämäläisellä kerrottavana, ei vajn ihmisten elämästä ja olosuhteista, vaan myös siitä suuresta jälleennäkemisen ilosta kun vuosikymmenien jälkeen hänen seurueensa jäsenet tapasivat siskojaan ja muita omaisiaan Petroskoissa. Rajoitetun tilan takia on kuitenkin rajoituttava tähän — ja samalla lausuttava kiitos kirjoituksen lähettäjälle. — Kansako

Jääkiekko-otteluissa otetaan silloin tällöin myöskin vapaapainiotteita. Yllä Toronton Maple Leaf joukkueen maalivahti Johnny Bower on ottanut jaloillaan saksiotteen Chicagon Black Hawks' joukkueen hyökkääjästä Jerry Melnykistä. Tämä peli päättyi tasan 1—1 ja pelattiin se Maple Leaf Gardensissa.

Suomen yleisurheilun nykypäivien tila

Vuosikymmenien ikäiset maailmanennätystulokset yhä Suomen ennätysnumeroita

Kesän yleisurheilukauden tilinpäätös on jälleen näköpiirissä ja kertoo varsin murheellisia asioita. Suomen yleisurheilun taantuminen on yhä vain jatkunut. Putoamme aina kauemmaksi ja kauemmaksi kansainvälisistä lukemista. Eräitä korjauksia ennätyslukuihimme on tosin tehty, mutta ne ovat kuitenkin pientä sen rinalla, mihin muualla päin maailmaa on yletytty. Olemme vielä eräissä lajeissa melkeinpä vuosisatamme ensi kymmenien tasolla. Saattaa tuntua ehkä loukkaavalta, mutta se pitää kyllä vettä. Ajatelkaahan vain; Suomen ennätys 110 metrin aidoissa, 14.4 uostiin jo 1931. Bengt Sjöstedtin silloin tekemät lukemat koreilevat edelleen Suomen ennätysnumeroina. Kenttäolomme ovat parantuneet, valmentajiemme koulutus tehostunut, kansainvälinen kilpailutoiminta laajentunut, mutta Bengt Sjöstedtin 14,4 on yhä vain luuta. Totta on, että Sjöstedt sivusi tuloksellaan aikoinaan silloin voimassa olevaa maailmanennätystä, mutta nykyään ei 14,4 tulos 110 metrin aidoissa ole kansainvälisesti järin kehuttava. Maailmanennätys tällä matkalla kun on jo 13,2 ja pidetään täysin luonnollisena asiana, että kaikissa kansainvälisissä suurkilpailuissa tulee 110 metrin aitojen voitto'an mennä alle 14 sekunnin. Meillä huipputuloksen rajana pidetään kuitenkin 15 sekuntia, joka jo kolmekymmentä vuotta sitten oli Sjöstedtille pikku juttu.

Yleisurheilumme näkymät eivät tosiaankaan ole valoisat. Tilastonumeroiden tarkastelu ja tutkiskelu tekee mielemme hyvin murheelliseksi. Samanaikaisesti kuin yleisurheilu menee kaikkialla muualla huimasti eteenpäin, me poljemme paikallamme ja eräissä la'eissa putoamme jopa alaspäinkin.

MAILERIEMME JA KESTÄVYYSJUOKSIJAIMME SURKEUS

Vuonna 1957 näytti tilanne mailleriemme kohdalta varsin valoisalta. Olavi Salsola ja Olavi Salonen juoksivat Turussa maailmanennätyksen 3.40,2. Ennätys ei tosin kestänyt kuin yhden vuorokauden. Tshekkoslovakian Jungwirth teki näet jo päivää myöhemmin tuloksen 3.38,1 ja pissitti Olavimme nimet pois ennätystilastosta. Tasomme oli näihin aikoihin varsin hyvä ja yleisesti odotettiin pysyttäytymistä kansainvälisen kehityksen tuntumassa. Tässä on kuitenkin petytty. Mailerilupauksemme ovat häipyneet kuin tuhka tuuleen ja Olavien juoksema 3.40,2 on tulos, joka tuntuu nykyisistä miehistämme varmasti aivan mielikuvituksellisilta. Maailmanennätys on kuitenkin tänä aikana pudonnut jo lukemaan 3.35,0 Australian Elliotin nimiin.

Suomen kestävyysjuoksijoilla on kunniakkaita perinteitä, onhan Suomi Paavo Nurmen, Viljo Heinon ja Taisto Mäen maa. Lisäksi ilmastomme tarjoaa mailereille ja kestävyysjuoksijoille hyvät har'oittelun ja tulosten mahdollisuudet. Meillä ei ole kuumuus haittana, kuten on laita niissä maissa, jotka nykypäivinä hallitsevat kestävyysjuoksun maailmanmarkkinoita. Ja kaiken järjen mukaan luulisi meillä olevan selvillä sekin, miten kestävyysjuoksijoiden tulee har'oitella; onhan meillä entisiä ME-miehiä suorastaan legio. Mutta ei! Maailman kärki pakenee aina vain kauemmaksi ja suomalaisia juoksijoita ei oteta enää missään maailman kolkalla vakavasti.

SEIVÄSHYPPY ILONAIHEENAMME

Kenttälajeistamme on seiväshyppy tällä hetkellä tasollisesti melko hyvä. Huipputulosten suhteen se on kuitenkin edelleen vain eurooppalaisella tasolla. Keväällä pidettiin USA:ssa kilpailut, joissa vielä kymmenennen miehen tulos oli sama kuin Landströmin nimissä oleva Suomen ennätys 457. Myös Euroopan taso on noussut ja seiväsmiestemme saavutukset ulkomaisilla kentillä ovat jääneet vaatimattomiksi. Seiväsmiehemme ovat kuitenkin menneet eteenpäin ja huipulle pyrkijöitä on paljon. Ilmeistä on, että joku heistä tulee sinne pääsemäänkin. Se olisi ja on ainoa tämän hetken valopilkkumme yleisurheilurintamalla.

PITUUDESSA OLEMME VUODEN 1924 TASOLLA

Mutta onhan toki vielä pituushyppy, voidaan ehkä sanoa. Vihjaus tähän lajiin ei ole enää ajankohtainen. Jos Jorma Valkama olisi leiskauttanut nykyiset Suomen ennätyslukemamme 777 vuonna 1924, olisi hän sillä sivunnut USAn Legendren nimissä ollutta silloista maailmanennätystä. Tällä hetkellä ME on jo 828 ja yli 8 metrin loikkaajia on useita. Huipputulosten rajana on siirtynyt kokonaan toiselle metriluvulle kuin mihin meidän hyppäämme ylettyvät.

KORKEUDESSAKIN VÄÄRÄLLÄ KYMMENLUVULLA

Korkeushypyn maailmanennätys on Neuvostoliiton Valeri Brumelilla, joka on useita kertoja ylittänyt 220 sentin korkeuden. USAn Thomas on hypännyt 222 ja monet muut enemmän kuin 215.

Suomen ennätys 210 on Eero Salmisen nimissä vuodelta 1959. Se on vuoden 1941 tasoa, jolloin ME oli USAn Steerstin nimissä luvulla 211. Tänä kesänä ei Suomessa ole päästy edes 210:een.

NUMEROLEIKKI EI AUTA

Luetteloamme surkeuksistamme voisi jatkaa la'i lajilta, mutta tämähän on meille kaikille ikävää pohdiskeltavaa. Ikävyyttä ei voida poistaa myöskään numeroleikillä kymmenen parhaan keskiarvotilastoistamme. Yleisurheilun paremmuus punnitaan näet vain kärkitulosten perusteella. Ja ne meillä eivät kestä kansainvälistä vertailua. Tämä on karua tosiasiaa armon vuonna 1961.

Entä onko meillä mahdollisuuksia parempaan? Kysymystä on pohdiskeltu paljon ja siihen on annettu sekä optimistisia kuin myös pessimistisiä vastauksia.

Suomi on pieni maa ja se asettaa kaikille pyrkimyksille tietysti omat rajansa. Mutta niin myös Uusi Seelanti on pieni, mutta on tullut kuitenkin yleisurheilussaan korkealle tasolle. Sen mailerit, kestävyysjuoksijat ja maratoonarit jättävät meikäläiset kuin seisomaan. Ja kuitenkin meidän yleisurheiluharrastuksemme on huomattavasti paremmalla pohjalla kuin Uuden Seelannin.

Kylmäksi tosiasiaksi siis jää, ettei syy ole meidän pienuudessamme, vaan siinä tavassa millä meillä yleisurheiluasioita hoidetaan.

PORVARIT KANTAVAT VASTUUN

Porvarimme ovat viime vuosina keskittäneet toimintansa painopisteen vain TULn toiminnan tukahduttamiseen. Se ei ole heille onnistunut, mutta seurauksena on kuitenkin ollut tulostason huikea lasku. Suomelle ei ole enää noussut uusia Voitto Hellsteneitä, Soini Nikkisiä, Jorma Valkamia, Carol Lindrooseja jne. He ovat pystyneet tuomaan esiin vain pyrkyreitä, joille urheilusta on muodostunut ainoastaan eräs keino hankkia lisäansioita. Urheilun ilo ja innostus on meillä katoamassa. Ja tästä kantavat vastuun ne piirit, jotka näkevät poliittisilla tavoitteillaan kuuluvan erikoisesti työläisurheilun nujertaminen. — Veksa.

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Kuuluisan ja paljon suosiota saavuttaneen laulajan
TAPIO RAUTAVAARAN LAULUVIHKO
SANOINEEN JA MUSIIKKINEEN
nyt saatavana kirjakaupastamme
HINTA $2.00 KPL.
Postikuluja varten lisättävä 10 senttiä.

Sisältää seuraavat laulut:
Juokse sinä humma — Sayonara — jää hyvästi
Unohdettu kitaravalssi — Kukkakaupan [illegible]
Menen enkä meinaa — Ontuva Eriksson
Isoisän olkihattu — Iltalaulu tukkikämpällä
Sunnuntaina sataa aina — Huuhkaja
Vain merimies voi tietää — Boxerin korttipeli
Tuo aika toukokuun (sanat)

Saatavana seuraavista paikoista:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO
VAPAUS BRANCH OFFICE, 316 Bay Street, Port Arthur, Ontario
VAPAUDEN NURKKA, 957 Broadview Avenue, Toronto 6, Ontario
"KIPINANURKKA", 2605 East Pender Street, Vancouver 6, B. C.

HAKA OLI VAIN SUUPALA LIEGEN STANDARDILLE

Liege. — Liegen Standard voitti keskiviikkoiltana Suomen mestarijoukkueen Valkeakosken Hakan 5—1 Liegessä Belgiassa pelatussa Euroopan cupin ottelussa. Ottelua seurasi 35,000 katsojaa.

Liegeläiset aloittivat ottelun täysin ylivoimaisesti näyttäen olevan luokkaa parempia kuin vastusta'ansa. Ottelun 11 minuutilla toimitti oikea laitahyökkääjä Diederonk pallon verkkoon ja belgialaiset johtivat 1—0. Suomalaiset ryhmittyivät lujaan puolustukseen ja ottelu muuttui vähitellen belgialaisten hyökkääjien ja suomalaisten puolustajien väliseksi kamppailuksi. Suomen puolustus turvautui usein melko rumiin menetelmiin suojellakseen maaliaan. Siitä huolimatta nopeat belgialaiset pääsivät kerran toisensa jälkeen läpi ja Klingalla oli täysi tekeminen heidän laukaustensa torjumisessa. 22 minuutilla belgialaisten hyväksi tuomittiin rangaistuspotku, jonka vasen välihyökkääjä Sztani ampui, mutta Klinga pelasti loistavasti. Belgialaisten yritykset tuottivat tuloksen vasta ottelun 33 minuutilla, jolloin keskushyökkääjä Claessen sai syötön vasemmalta tukimieheltä Houfilta ja ampui pallon maaliin. Ensimmäinen puoliaika päättyi 2—0.

Toisen puoliajan alkaessa satoi ja liegeläisiä suosi voimakas tuuli. Suomen maalin edustalla Nieminen tönäisi pahasti Liegen keskushyökkääjää Claessenia, mutta Klinga tor'ui tuomitun rangaistuspotkun. Peli oli edelleen kovaa ja erotuomari sai puuttua siihen tuontuostakin.

Ottelun 60 minuutilla Kumpulampi pääsi läpi, mutta belgialaisten maalivahti Nicolay torjui laukauksen. Pian sen jälkeen Sztani ampui kohti Suomen maalia, mutta Klinga torjui sen puoliksi ja palautuva pallo joutui Claessenille, joka toimitti sen maaliin, 3—0. Liegeläiset hyökkäsivät jatkuvasti 75 minuutilla. Claessen sai syötön Houfilta ja ampui belgialaisten nel'ännen maalin. Klinga ei voinut maalille mitään.

Suomalaisten lohdutusmaali tuli 80 minuutilla, jolloin Kumpulampi kilpaili nopeudessa puolustaja Thellinin kanssa, sai pallon haltuunsa ja ampui verkkoon Nicolayn taakse. Liegeläiset vastasivat nopeasti, Claessen syötti Paeschenille, joka ampui belgialaisten viidennen maalin.

Ottelun loppuminuutit sujuivat edelleen Standardin hallitessa peliä.

Uusintaottelu pelataan Helsingissä marraskuun 2 pnä.

Moore tyrmäsi Peten kuudennessa erässä

Ammattinyrkkeilyn raskaan keskisarjan maailmanmestari Archie Moore voitti viime viikon maanantaina saksalaisen Pete Rademacherin Baltimoressa järjestetyssä ottelussa.

Pete oli täysin puolustuskyvytön kuudennessa erässä, jouduttuaan ottamaan sitä ennen lukua kahdeksan eri kertaa. Tuomari katsoi tällöin asiakseen keskeyttää ottelun.

Helsingin allianssi kärsi 5—4 tappion

Helsinki. — Viime viikon lopulla suoritettu jääkiekkokauden avaus muodostui hyvin onnistuneeksi. Helsingin jääkiekkoallianssia, jonka muodostavat HJK:n, IFK:n ja Vesan pelaa at, vastassa oli Gävlen IK.

Peli oli jännittävä ja tasainen, joten yleisö eli mukana. Aivan viimeisillä minuuteilla saivat vieraat voittomaalin ja peli päättyi 5—4.

Keinotekoisia verisuonia NLssa

Leningradin sotilaslääkintäakatemian sairaalassa on jo kymmenlin henkilöihin istutettu keinotekoisia verisuonia vahingoittuneiden tai sairaiden verisuonten tilalle. Nämä verisuonet ovat aaltoilevan pienen putken muotoisia ja ne on valmistettu polymeerisestä lavsan-kuidusta.

Näiden tekosuonten joukkovalmistus on jo aloitettu ja niitä toimitetaan maan kaikkiin kirurgisiin osastoihin. Tekosuonten avulla lääkärit voivat estää amputoinnin myös niissä tapauksissa, jolloin suurikin verisuoni on vahingoittunut. Elimistö hyväksyy tämän aineen ilman mitään jälkiseurauksia. Neuvostoliittolaisten lääkäreiden kehittämät keinotekoiset verisuonet eivät jää jälkeen ulkomaisista.

Kuvia Kuubasta Clinton haalilla

Vancouver. — Kalastaja Ted Foorte tulee esittämään Clintonhaalille filmejä Kuubasta. Se tapahtuu marraskuun 5 pnä klo 8 ip. Siellä nähdään sekä elokuvia että varjokuvia Kuubasta. Kaikki ovat tervetulleita! — H.

ENGLANTI LUNASTI LIPPUNSA CHILEEN

Lontoo. — Englanti selviytyi keskiviikkona jalkapalloilun vuoden 1962 MM-kilpailuihin, jotka suoritetaan Chilessä, voittamalla Wembleyllä Lontoossa Portugalin 2—0. Molemmat maalit tehtiin ensimmäisellä puoliajalla.

Mitään erikoisempaa peliä ei esitetty maaottelussa, joka ratkesi jo kymmenen ensimmäisen minuutin aikana. 5 min:lla laukaisi olh John Conelly 1—0 johdon Englannille saatuaan pallon Portugalin keskustuelta. Englannin toisen maalin ampui viisi minuuttia myöhemmin Ray Pointer.

Portugalilla oli useita hyviä maalinsaantitilaisuuksia, mutta nämä valuivat aina jostain syystä hukkaan. Vieraat laukoivat mm. tauon jälkeen kolmesti maalipylväisiin.

Englanti on kolmas eurooppalainen joukkue, joka tähän mennessä on selvinnyt Chilen MM-kisoihin. Ensimmäisenä ehätti asiansa selvittää Unkari ja sen jälkeen Länsi-Saksa. Espanjaa ja Italiaa pidetään tämän lisäksi jo miltei varmoina loppusarjan joukkueina, mutta muista lipuista käydään tiukempaa kiistaa. Ruotsi ei tarvitse tosin kuin yhden pisteen, ja sen saavuttamiseksi on sen pystyttävä tasatulokseen Sveitsistä vieraissa.

Turkilla, jolla on vielä kaksi ottelua jäljellä, on mahdollisuus päästä tasapisteisiin Neuvostoliiton kanssa, samat mahdollisuudet on Bulgarialla Ranskaa vastaan ja Tshekkoslovakialla Skotlannin kanssa. Tasapisteiden sattuessa joudutaan näiden maiden kesken suorittamaan kolmas ottelu puolueettomalla maaperällä.

Real Madrid oli ylivoimainen

Madrid. — Real Madrid voitti ylivoimaisesti jalkapalloilun Euroopan cupin neljännesfinaalin keskiviikkona. Vastustajana oli Odense. Realin voittonumerot olivat nyt 9—0. Viime viikolla niiden seurojen ensimmäinen peli päättyi Realin voittoon 3—0.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Aikaisemmin tiedoitettiin Port Arthurin osaston kaikkien elimien yhteisessä kokouksessa muodostetun juhlakomitean CSJ:n 50-vuotisjuhlain toimeenpanosta lauantaina ja sunnuntaina, marrask. 18 ja 19 pnä. Viime viikolla pidetyssä kokouksessa valittiin mainostus- ja kutsukomitea. Tämä komitea katsoi ensitöikseen tarpeelliseksi juhlanumerossa olleisiin tietoihin lisää kokoilla ja nyt tässä haluamme Vapauden kautta lisätä **Vilahduksia Canadan Suomalaisen Järjestön historiaan Port Arthurin ympäristössä ja Länsi-Ontariossa.**

CSJn uranuurtava Port Arthurin Työväenyhdistys ja Raittiusseura perustettiin v. 1903 ja se liittyi Imatra Liittoon, tullen tunnetuksi nimellä Imatra-Yhdeksäs.

Se teki paljon valistustyötä ja järjesti huvitoimintaa. Se rakensi Dufferin-kadun "Torppa"-haalin, jossa ensimmäisenä näytelmäesityksenä oli "Tukkijoella" syksyllä v. 1904.

"Voimat yhdistyivät, ennakkoluulot hälventyivät, lainakirjasto kasvoi, soittokunta kasvoi, laulukuoro kävi mahtavaksi ja voimistelijoita oli haali täysi . . . Torpan tilat alkoivat käydä sietämättömän pieniksi, joten alettiin suunnittelemaan uuden käytännöllisemmän huoneiston rakentamista. Tuloksena oli, että v. 1910 maaliskuulla muutettiin toiminta tilavaan Työn Temppeliin, kertoi muistikirjoituksessaan Antti Kari.

"Jäsenistö käsitti jo aikaiseen oman sanomalehden välttämättömyyden, jota osoittaa se, että heillä oli sanomalehti jo ennen keskitetyn järjestön muodostumista. Port Arthurin ja Fort Williamin toverit alkoivat julkaisemaan Työkansa-nimistä sanomalehteä jo kesällä 1907. Lehti ilmestyi kaksi kertaa viikossa aluksi ja laa'ennettiin v. 1912 päivälehdeksi. Tähän aikaan ei Canadassa kuitenkaan vielä ollut riittävää kannatusjoukkoa suomenkieliselle päivälehdelle . . . Ja kun sitten tuli maailmansodan edellä ja sen alkuaikoina laaja työttömyys . . . lakkasi se ilmestymästä . . . G. Sundqvist muistokirjoituksessaan.

"Nipigonn osasto perustettiin v. 1910 talvella, toimittiin, tanssittiin ja iltamia pidettiin minun kellarissani. Ostettiin lotti osastolle v. 1912 marraskuussa ja päätettin rakentaa haali, tehtiin työt vapaalla talkootyöllä. Se valmistui niin että jouluna näyteltiin kappale "Tukkijoella" ja jatkettiin toimintaa, jotta haali tuli maksetuksi kahdessa vuodessa", kertoo muistelmissaan vanhin Nipigonin suomalainen järjestötoveri John Salo.

Nolalussa oli perustettu osasto v. 1909, samoin Milimaissa (lähellä Murillon kylää).

Fort Williamin osasto perustettiin heti v. 1912 ja oli jo Järjestöön liittymässä samana vuonna sekä seuraavana vuonna (1913) edustettuna Port Arthurissa pidetyssä ensimmäisessä virallisessa edustajakokouksessa.

Fort Williamin osaston haalin kuva ja voimisteluseuran pyramiitti liitettiin mainostauluun todistukseksi.

Fort Francesin osaston haalin avauksessa v. 1913 otettu kuva jäsenryhmän kerallaliitettiin myös mainostustauluun.

Sama kunnia annettiin vuosi myöhemmin rakennetulle Finlandin haalille juhlakuvassa.

Intolan osaston haalin avausjuhlassa kuvattu monisataluokuinen juhlaväki pääsi uuden haalin kanssa samalle kunniapaikalle.

Sitten lisättiin Lapin, Tarmolan, Pohjolan, North Branchin ja Quibellin haalit. Nytkin vielä Lapin Tarmolan ja Kamin osastot huoltavat haaleistaan, mutta North Branchin haalia hoivaa v.- ja u.-seura "Elo".

Seuraava mainostyökokous pidetään ensi viikon perjantaina, jolloin valmistuu lehdessä julkaistavaksi juhla-ilmoitus, juhlakutsut, y.m. Siihen mennessä kehoitetaan Port Arthurin ja ympäristön suomalaisten valmistautuvan CSJn 50-vuotisjuhlaan marrask. 19 päivän illalla.

* * *

Viime perjantaina haudattiin täällä hyvin tunnettu uranuurtaja Alex Beck, joka kuoli Port Arthurin sairaalassa tiistaina. Beck oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 86 v. ikäinen. Hän oli tullut Suomesta USAn 59 vuotta sitten ja sieltä parin vuoden kuluttua tänne. Beck oli täällä eläessään ollut Työkansan ajoista saakka työväenlehtien lukija, mutta viimeaikoina hänen näkönsä ei sallinut kuin vilkaisun Vapauden uutistietoihin. Thunder Bay osuusliikkeen ajoista Internationalen vaiheisiin oli hän kiintynyt edistykselliseen osuustoimintaan ja CSJn kulttuuritoimintaan. Jälkeensä jäi häneltä kaksi poikaa, Arnold ja Hans ja tytär Martha, ynnä 5 lastenlasta ja 4 lastenlastenlasta.

Virallisen hautaustoimituksen suoritti pastori Peden ja A. T. Hill lausui sukulaisten, toverien ja ystävien puolesta valituin sanoin viimeiset jäähyväis- ja muistosanat Everestin hautaustoimistossa.

* * *

Työväen bazaarikomitean toimesta järjestetään osaston haalilla seurapeli- ja myyjäisillat kolmena päivänä, marraskuun 23, 24 ja 25 p. Viimeisenä iltana suoritetaan lahjavoittojen jako, joista ensimmäisenä voittona on miesten tai naisten puku ja kaikkiaan 7 muuta voittoa. Tämä on Järvienpäässä vuotuinen hyvien voittojen ja tavarain jako markkina. Terve näkemiin! — ATH.

Port Arthuriinkin oma orkesteri

Port Arthur. — Port Arthurin laulukuoro "Kaiku" alkoi jälleen kesäloman päätyttyä säännölliset harjoituksensa. Näin aluksi, ettei se vain unhoitu, haluan sanoa, että jos kukaan haluaa liittyä kuoroomme, niin tervetuloa. Jäsenyys kuorossa on vapaa.

Harjoitukset pidetään joka keskiviikkoilta CSJn osaston haalilla, alkaen täsmälleen kello 7.30 illalla. Kahvitunti on 15 m. vailla yhdeksän. Harjoitukset lopetetaan kello 10. Mahdollisia pieniä ryhmä-, yksilö- ja muita harjoituksia varten käytetään aikaa kello 7—7.30 illalla ja myös yleisharjoitusten päätyttyä kello 10 ill.

Meillä on vakava aikomus saada suurjuhlaan myös pieni jouhiorkesteri — ja miksikäs ei, sillä onhan sellainen yhtye nikkelikylässä sekä Torontossa! Miksikä ei siis meillä? Tämän vielä perustettavan orkesterin harjoitukset tuleyat kaikesta päättäen olemaan joka maanantailtana kello 7.30. Orkesteriin voi tietenkin liittyä jokainen, jolla on musikaalisia harrastuksia. Tässä ryhmässä ajatellaan perittäväksi 25 senttiä illasta henkeä kohti. Ei ole ainakaan kallista.

Nyt täksi toimintakaudeksi valittu johtokunta toivoo, että saataisiin kumpaankin, niin laulukuoroon kuin orkesteriinkin, mahdollisimman suuri joukko.

Sivumennen sanoen meillä on joitakin aivan uusiakin suunnitelmia, kunhan tässä päästään ensiksi hyvään alkuun.

Siis lauletaan ja soitetaan oikein joukolla. — Tenori.

Hieno näytelmä tulossa Torontoon

Toronto. — CSJ:n kultavuoden täkäläiseen juhlanäytelmään on aikaa enää vajaa kolme viikkoa. Tämä tilaisuus muodostuu juhliemme yhdeksi kohokohdaksi Torontossa. Näyttämömme parhaimpia voimia on työskennellyt noin neljä viikkoa toivossa, että esitys luistaisi alusta loppuun mahdollisimman sujuvasti. Asia on otettu oikein vakavasti näyttelijäin keskuudessa ja tuleekin ottaa, sillä mennyt taival, jota Järjestömme juhlii, on todella kunniakas.

Hyvä näytelmä, "Vapauden vartijat", ansaitsee pitkän ja huolellisen harjoituksen, sanoi näytelmän ohjaaja E. Tarvainen. Kukaan ei halua olla pois tästä tilaisuudesta. Näytelmä esitetään Don haalilla sunnuntaina, marraskuun 19 pnä kello 4 ip. Tervetuloa!

— Läheltä seuraaja.

Pres. Kekkosesta intiaanipäällikkö

Duluth. — Presidentti Kekkosesta tuli viime keskiviikkopäivänä intiaanipäällikkö, Virginian kaupungin kunniaporvari ja kaivostyöläinen. Kaikki tämä tapahtui yhdeksän tunnin automatkan ja yhteensä 350 kilometrin varrella. Kilometrit kertyivät, kun presidentti seurueineen ja isäntineen tutustui useihin eri kohteisiin Duluthista koilliseen sijaitsevalla alueella.

Mukana matkalla olivat Minnesotan kuvernööri Elmer Anderson ja kongressin jäsen John Blatnik. Amerikansuomalaisia oli, minne tultiinkin, sadoittain vastassa saadakseen nähdä presidentin ja rouva Kekkosen ja ehkä keskustellakin heidän kanssaan. Amerikansuomalaisilla oli suuri päivä ja suomalaisille vieraille päivä myös muodostui muistettavaksi.

Ensimmäisen kerran pysähdyttiin lähellä Duluthia farmille, jonne Kalle ja Eva (Kytomäki) Hendrickson asettuivat 1872 asumaan seudun ensimmäisinä suomalaisina. Samalla farmilla näkivät muutama vuosi myöhemmin päivänvalon ensimmäiset näillä seuduin syntyneet valkoihoiset lapset. Rouva Kekkonen laski kukkastervehdyksen muistokiven juurelle. Esko, jonka väestöstä 80 prosenttia on suomalaista alkujuurta, oli seuraava kohde. Muistokiven luona järjestetyssä seremoniassa — kiven teksti kertoo asutuksen täällä alkaneen samoin 1872 — tungeksivat eskolaiset presidentin ja rouva Kekkosen ympärillä saadakseen kukin kädestä pitäen tervehtiä kaukaisia ja sitä tervetulleempia vieraita ja kuullakseen Emil Johnsonin puheen heille. Lähellä erottui kotiseutumuseo, entinen koulurakennus, mutta sinne ei tiiviin ohjelman takia ennätetty.

Pääseekö Luthuli hakemaan rauhanpalkintoa Oslosta?

Johannesburg. — Nobelin rauhanpalkinnon saanut Albert Luthuli ilmoitti viikko sitten maanantaina pyytävänsä lupaa saada matkustaa Osloon ottamaan vastaan palkintonsa.

Luthulia on kielletty poistumasta kotiseudultaan, joka on lähellä Stangeria.

Oslosta tiedoitettiin lokak. 23 pnä, että Nobelin rauhanpalkinto vuodelta 1960 on annettu etelärhodesialaiselle Albert John Luthulille ja vuod. 1961 rauhanpalkinto YKn entiselle pääsihteerille Dag Hammarskjöldille. Luthulin palkinto on 225,986,760 Ruotsin kruunua, Hammarskjöldin 250,323.88 kruunua.

Lontoossa aiheutti todellisen sensaation tieto siitä, että Nobelin vuoden 1960 rauhanpalkinto oli annettu afrikkalaiselle Luthulille.

Nykyään kielletyn kansalliskongressin eräs edustaja ilmaisi oman ja rotuveljiensä ilon uutisen johdosta. — Tämä on ratkaiseva isku apartheid-politiikkaa ja tri Verwoeria vastaan, hän sanoi. Etelä-Afrikan Lontoon suurlähetystö ei halunnut antaa asiasta mitään lausuntoa.

Etelä-Afrikan afrikkalaisen kansalliskongressin presidentti Luthuli syntyi v. 1898. Hän kuuluu erääseen zulukansan heimoon. Vuonna 1935 hänestä tuli heimopäällikkö ja niin hänen oli jätettävä opettajavirkansa omistautuakseen poliittisille ja hallinnollisille kysymyksille. Hän liittyi afrikkalaisten järjestöön v. 1944. Kun tämä järjestö ryhtyi kampanjaan rotuerottelua vastaan, niin hallitus vaati Luthulia eroamaan järjestöstä.

Taistelussaan rotulakeja vastaan Luthuli on aina vastustanut väkivaltaista menettelyä. Vuonna 1960 kansalliskongressi kiellettiin, ja samana vuonna Luthuli pidätettiin. Nykyään hän elää maanviljelijänä kylässään, mistä häntä on kielletty matkustamasta pois. Gandhin lailla Luthuli uskoo passiiviseen vastarintaan.

— Tuskin tiedän, mitä minun olisi sanottava, hän lausui rauhanpalkinnon saatuaan. Kuitenkin tunnen ylpeyttä en ainoastaan oman itseni vuoksi, vaan myös maani ja kansani takia ja varsinkin niiden vuoksi, jotka ovat taistelleet ja kärsineet kaikkien eteläafrikkalaisten vapauttamiseksi pelosta ja epäoikeudenmukaisuuden ikeestä. Otan vastaan tämän kunnianosoituksen heidän edustajanaan ja olen nöyrästi iloissani voidessani sen tehdä. Ilmoitus palkinnon myöntämisestä tuli minulle suurena kannustimena.

— Jumala siunatkoon koko Afrikkaa ja nimenomaan omaa kansaamme, hän jatkoi. Tulkoon Etelä-Afrikalle uusi aikakausi, jolloin kaikki ihmiset ovat vapaita, jolloin kukaan ei ole sorretussa asemassa, ei pelkää muita ihmisiä, jolloin kaikki työskentelevät yhdessä rakentaakseen kansakunnan, joka voi olla esimerkkinä onnettomalle maailmalle.

Etelä-Afrikan sisäministeri Jan de Klerk sanoi maanantai-iltana Pretoriassa, että hänen täytyi syventyä asiaan voidakseen päättää, myöntääkö hän matkustusluvan Luthulille. Tällä hetkellä en voi sanoa mitään, hän huomautti.

VANKEUS VOI UHATA PALKITTUA!

Pretoria. — Rauhanpalkinnon saaneen Luthulin on tuotava koko palkinto — yli 225.000 kruunua — Etelä-Afrikkaan 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun hän on ottanut rahat vastaan.

Etelä-Afrikan valuuttamääräykset ovat tällaiset. Ellei Luthuli noudata niitä, niin valtio saattaa takavarikoida koko palkintosumman.

Luthuli voidaan myös tuomita aina 10,000 randin sakkoihin ja viiden vuoden vankeuteen, ellei hän huolehdi siitä, että rahat tulevat määräaikana Etelä-Afrikkaan.

ETELÄ-AFRIKKA NYRPEÄNÄ!

Johannesburg. — Hallitusta kannattava kapkaupunkilainen lehti Die Burger kirjoitti tiistaina, että sen mielestä oli "perin vähän aihetta" antaa rauhanpalkinto Albert Luthulille.

Norjan suurkäräjäin komiteaan on ilmeisesti vaikuttanut se, että Luthuli vastustaa väkivaltapolitiikkaa.

— Niillä, jotka antoivat Luthulille rauhanpalkinnon, on virheellisiä käsityksiä mustan miehen oloista Etelä-Afrikassa, ja he ovat täysin jättäneet huomiotta viime aikoisen kehityksen maassa, Die Burger väittää.

JOULUTERVEHDYS VAPAUDEN JOULUNUMEROON joka ilmestyy joulukuun 14 pnä

Teillä on otollinen tilaisuus Vapauden joulunumeron palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Yksityisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin. Erikoiskehyksessä julkaistavan tervehdyksen halvin hinta on $2.00, johon nimen ja osoitteen lisäksi laitetaan henkilökohtainen onnentoivotus.

KAIKKIEN TERVEHDYSTEN TULEE OLLA LEHTEMME KONTTORISSA VIIMEISTÄÄN JOULUKUUN 5 PÄIVÄÄN MENNESSÄ.

Kerääjän nimi ....

Paikkakunta ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

Nimi	$	¢

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sekakuoro-Sävelen harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoiltana, marraskuun 1 pnä.

Työn Puiston sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

CSJ:n kultavuoden juhlaillallinen Finnish haalilla sunnuntaina, marraskuun 5 päivänä, kello 5 ip.

Lasten suomenkielinen koulu ja joulujuhlan ohjelmiston harjoittelutilaisuus Finnish haalilla torstaina, marraskuun 2 päivänä, kello 5.30. Tervetuloa lapset toisten joukkoon. Siellä on hauskaa ja samalla hyvää opittavaa!

— Mitä tapahtuu Euroopassa, Aasiassa, Australiassa ja läntisellä pallonpuoliskolla? Lukemalla VAPAUTTA pääsee siitä selville.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN TIETÄÄ

MISSÄ ON BRUNO LEHTINEN, joka 1927 asui Torontossa, Canadassa. Jos kuka hyvänsä tietää hänestä, olkaa hyvä ja tiedoittakaa osoitteella: STANLEY LIEBERMAN, 16 Court St., Brooklyn 1, New York, USA.

Halutaan autonkuljettaja

Halutaan yksinäinen, paremmin vanhemmalla puolen ikää oleva mies, jolla on autonkuljettajan (Chauffeur's Licence) ajolupa, yhden auton Taxi-liikkeeseen. Hakemukset lähemmin osoitteella: MRS. TYYNE LAX, P.O. Box 6, Sherridon, Man.

WHITEFISH SHELL SERVICE
Shell-tuotteiden autopalveluasema
Alfons Wetzi ja Frank Hlaxa
Hinaus- ja maantiepalvelu
Ammattimekaanikko yleisille korjauksille
KAHVIA JA RUOKAA
Maantie 17 varrella Whitefishissa

Emännillä vapaapäivä kun haalilla on mainio illallinen

Ensi sunnuntaina on perheenemännillä — paitsi niillä, jotka ovat lupautuneet työmuurahaisiksi — ylimääräinen mutta varmasti tervetullut lepopäivä, sillä silloin on saatavana Finnish haalilta mainio kalkkunaillallinen asianmukaisine jälkiruokineen.

Tarjoilu tapahtuu haalin avarassa juhlasalissa ja "palan painamiseksi" on järjestetty myös jotakin sopivaa ohjelmaakin, josta mainittakoon erikoisesti viime kesänä täällä pidetyistä suurjuhlista otettu värifilmi, missä on "näyttelijöinä" suomalaisväestö. Siinä nähdään vilauksia urheilukilpailuista, voimisteluesityksistä, kuoroista, yhteiskuoroista, juhlamarssista ja ennenkaikkea suuresta yleisöstä. Siellä näkee moni mies ja nainen joko omat hymyilevät kasvonsa tai läheisiä sukulaisiaan. Filmi on kaunis ja mielenkiintoinen. Kuvat ovat melko selviä ensimmäistä yleisökuvasarjaa lukuunottamatta, mikä on filmattu hieman liian nopeasti. Sensijaan myöhemmin esitettävät yleisökuvatkin ovat selviä ja mielenkiintoisia.

Tilaisuus on järjestetty CSJ:n 50-vuotisjuhlaksi ja aterian hinta on $1.50, hengeltä, lapsilta 75senttiä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa herkuttelemaan ja huvittelemaan!

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

MAANMITTARI
Murray R. Maher, O.L.S.
Ontarion maanmittari
PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
164 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

KETJUSAHOJA
MYYDÄÄN, KORJATAAN, VUOKRATAAN
ARCHIE WEIRMEIR omist.
Ccuttin vier. vastap. sairaalaa
9 Fir St. Puh. OS. 5-8481, Sudbury
HOMELITE KETJUSAHOJA
(21—24—28—31)

NYT ON SAATAVANA
Ajanvietelukemista HALVALLA
"SEIKKAILUKERTOMUKSIA"-julkaisun
irtonumeroita tammikuun alusta heinäkuun loppuun
5 NUMEROA $1.00
Samoin "VIIKONLOPPU"-julkaisun
irtonumeroita - 5 NUMEROA $1.00
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Edesmenneen Suomen tasavallan presidentin
JUHO KUSTI PAASIKIVEN
SUURTEOKSIA
PAASIKIVEN LINJA I—II OSA
Puheita vuosilta 1944—1956.
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
PAASIKIVEN MUISTELMIA
SORTOVUOSILTA I—II OSA
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
Eeva Joenpellon uusi romaani
SYYSKESÄ
230 sivua — Hinta sid. $2.50
Eeva Joenpelto on luonut uuden, terävästi piirretyn naishahmon — toiveissan petyneen keski-ikäisen kirjailijattaren, vailla menestystä, vailla rakkautta.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5885

"VETOVAIMOSSA" OLI MYÖS "VETOVOIMAA"

Hilja Valtosen kirjoittamasta "Vetovaimo"-nimisestä hupailusta kehittyi sunnuntai-iltaisessa Canadan ensiesityksesssä täysosuma. Juhlayleisöä oli Finnishhaalin avara juhlasali tupaten täynnä; siellä nähtiin Sudburyn ja lähiympäristön näyttämötaiteen ystävien lisäksi lukuisia vierailijoita aina Matachewanista, Mattawasta, Soosta, Cobaltista ja St. Catharinesistakin asti; näytelmä esitettiin suorastaan mainiosti ja juhlasalissa vallitsi hilpeä hyvätuulinen mieliala näytelmän alusta loppuun saakka.

Kiitollisuudenosoituksena näyttelijäin, ohjaajan, kuliisimiesten, puvustonhoitajain, maskeerajain ja muiden asianomaisten hyvästä kokonaistuloksesta kutsuttiin voimakkain suosionosoituksin näyttelijät esiin esiripun mentyä viimeisen kerran kiinni. Katsomosta ei halunnut juuri kukaan ottaa iltamyöhästä huolimatta yhtään askelta pois päin ennen kuin oli saatu esittää näyttelijöille tämä viimeinen kiitollisuudenosoitus.

Vaikka kirjailija on koonnut tämän näytelmän melko vähäisestä asiamäärästä — tehnyt vähästä asiasta paljon sanottavaa — niin kaikesta huolimatta siinä on asian tynkääkin sikäli kun näytelmässä ruoskitaan huumorin terävää asetta käyttäen miehisen "hurmurin" turhamielisyyttä ja korostetaan naisen oikeuksia avioelämän suppeissa puitteissa.

Kuten kaikki huvinäytelmät, "Vetovaimon" esitys vaatii seuranäyttämöltä paljon sekä ohjaajalta että näyttelijöiltä — ja sunnuntainen esitys täytti nyt odotettua paremmin näyttämötoiminnan ystävien ja harrasatjien toivomukset. Näytelmässä nähtiin useita erittäin hyviä ja onnistuneita suorituksia, mutta erikoismaininnan ansaitsee sittenkin Iris Hakalan vaativan nimiosan esitys. Näytelmän miellyttävänä puolena oli kuitenkin se, että sen esitys ei ollut missään tapauksessa yhden pääroolin varassa, sillä monet pienempien roolien esittäjistä antoivat myös todella hienoja tulkintoja rooleistaan.

Näytämölle asetukseen oli kiinnitetty suurta huomiota — varsinkin "agronomin" sali oli niin hieno nähtävyys että yleisö tervehti jo kuliiseja voimakkain suosionosoituksin esiripun auettua. Mutta näyttämölleasetuksen pikkuseikkoihin, jotka antavat niin paljon lisämakua, oli kiinnitetty huomiota sikäli, että Suomen oloja kuvanneessa näytelmässä luettiin todella suomalaista sanomalehteä, tarjoiltiin suomalaisia savukkeita jne.

Näytelmässä esiintyivät: Uuno Koski, lukkarina; Ester Siren hänen rouvanaan: Mirja Lindroos, Pauline Tammi, Myrna Leishman, Miriam Kauppinen ja Iris Hakala (nimiosalla) heidän tyttärinään; Eino Seppilä Isä Miettisenä; Kerttu Länsi, Äiti Miettisenä; William Luukko heidän poikanaan, Eric Mäki (nimiosan vastapelurina) agronoomi Eskona; Aarne Koivu, Torvelana; Helmi Lindroos rouva Torvelana; Nancy Beauchamp neiti Pietarisena; Maire Osterlund neiti Olgana, Helvi Koivu, sisäkkönä ja Olavi Lindroos isäntärenkinä.

Ohjauksesta oli huolehtinut Helen Grenon. Lavastuksesta vastasi Uno Korpi, Väinö Overmark ja Einar Mähönen. Avustajina olivat Senja Suksi, Impi Mähönen ja Kalle Salo. Maskeeraus oli Toby Lepän, Hannes Vuoren, E. Suksen ja Väinö Overmarkin työtä.

Monet kiitokset Helvi's Flower Houselle ihanista kukista, joita lahjoitti näytelmään.

Kiitos, todella miellyttävästä näytelmäillasta. — Mukanaollut.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Mrs. Aino Kenttälä on lahjoittanut $2.00 kansalaistemme sairashuoltotyön edistämiseksi nikkelialueella. CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää lämpimän kiitoksen lahjoituksesta.

Kuorolaisilla on bingo marrask. 9

Marraskuu on omistettu CSJn kultavuoden juhlakuukaudeksi. Siksi onkin molemmat suuret tilaisuudet, kultavuoden juhlapäivällinen ja pari viikkoa myöhemmin pidettävät juhlatanssit ja -konsertti marraskuussa. Mutta sopii siihen väliin vielä muutakin. Sävelkuoro onkin ottanut tilaisuudesta vaarin ja järjestää yllämainittujen juhlien lomaan railakkaan bingotilaisuuden. Tämä bingo, kuten jo aikaisemmin mainittiin, tulee olemaan 9 pnä marraskuuta. Se on siis tavallaan kultavuosikuukauden erikoisbingo. Voitot koetetaan myös saada arvokkaiksi ja nyt jo voidaan mainita, että kello 8.30 ja 9.30 pelataan erikoisvoitot, jotka ovat vähintäin $5.00 arvoiset. Nyt on jo luvassa useita naisten käsitöitä — onhan kuoressa käteviä henkilöitä. Myös on kahvia, kaikkien herkkua ja varmaan joululahjoiksi erikoisesti sopivia pikkuesineitä.

Siis, rientäkää kuorolaisten järjestämään bingoon marraskuun 9 pnä ja siten kartuttamaan kuorolaisten matkakassaa sekä tukemaan yleensä kuorotoimintaa.

Keskiviikkoisin on kuoron harjoitukset. Tervetuloa kaikki laulutaitoiset ja laulutahtoiset kuoroomme. Viime kerralla oli kerrassaan kiinnostava harjoituksen loppuosa kun eräs kuoron ystävä otti nauhalle yhteislauluharjoituksen, joka ei suinkaan mennyt ilman keskeytystä. Siinä kuulimme myös omat virheemme, johtajan äkseerauksen ja uudelleen yrittämisemme. Ja menihän se lopulta. Hauska loppu harjoitukselle. Kiitos nauhoittajalle. Myös lausun tervetulleeksi kaksi laulajaa. Toivomme, että jaksatte käydä harjoituksissa, vaikka matkanne onkin pitkä.

Muistakaa kuoron bingotilaisuus marraskuun 9 pnä ja harjoitukset aina keskiviikkoiltaisin. — S.

2 miestä kuoli autotapaturmissa

Kaksi nuorta miestä loukkaantui viikon vaiheessa kuollettavasti Sudburyn alueella tapahtuneissa auto-onnettomuuksissa. Kahdessa eri onnettomuudessa kuolivat seuraavat:

17-vuotias Terrence Carkner, Ottawasta ja 22-vuotias Charles Allan Duval, Levackista.

Duval oli yksinään autossa jolloin hän Levackiin mennessä menetti jotenkin kontrollin. Duval vietiin onnettomuuspaikalta Memorial sairaalaan, missä hän kuoli vammojensa johdosta noin 12 tunnin kuluttua.

Carkner kuoli puolenyön jälkeen sunnuntaita vasten yöllä kun auto, jonka matkustajana hän oli, iski kivikkööń maantie No. 17 varrella Simcoe järven lähettyvillä, 5 mailia Creightonin tienhaarasta länteen. Auton ajuri, 17-vuotias George Turncotte, Copper Cliffista, on vammojensa vuoksi Memorial sairaalassa. Turcotte palvelee Canadan asevoimissa ja on nyt lomalla täällä. Auto, jonka omistaa Robert Watt, R. R. 1, Copper Cliffista, tuhoutui täydellisesti.

Kiväärin luoti miehen käsivarteen

Sudburylainen metsästäjä, 43-vuotias Andrew Dines pelastui sunnuntaiaamuna melkein pelkällä säikähdyksellä kun metsästyskiväärin luoti meni hänen vasemman käsivarsilihaksensa läpi.

Dines oli metsästämässä kahden kumppaninsa kanssa Mowatt järven pohjoispuolella Parkin townshipissa Capreolin pohjoispuolella. Hän oli kävelyllä järven yhdellä rannalla toisten toveriensa ollessa toisella rannalla kun luoti iski häneen takaapäin. Luoti oli ilmeellisesti käynyt ensin puuhun, koska kaksi pientä sirua osui hänen selkäänsäkin. Hänen vammansa on lihashaava ja niin Dines pääsi pois sairaalasta ensiavun saatuaan.

— Norjassa oli v. 1960 vain 930 juutalaista. Ennen toista maailmansotaa heitä oli maassa 1,400.

VAPAUS-KUSTANNUSYHTIÖN
VUOSIKOKOUS
LYKÄTTY PIDETTÄVÄKSI MYÖHEMMIN

Täten ilmoitamme kaikille osakkeenomistajille, että Vapaus-kustannusyhtiön vuosikokous, joka aikaisemmin ilmoitettiin pidettävän lauantaina, marraskuun 11 pnä 1961, on nyt lykätty pidettäväksi vasta lauantaina, tammikuun 27 pnä 1962.

Tämä vuosikokouksen lykkäys katsottiin tarpeelliseksi, että osakkeenomistajille ja järjestöille jää enemmän aikaa keskustella kustannusyhtiön edessä olevista asioista ja tehdä esityksiä tammikuussa pidettävälle vuosikokoukselle.

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Johtokunta

Kristittyjen panoksesta rauhantyöhön

Kirj. Deryck Siven
(Suomen rauhanpuolustajat r.y. lehdestä Rauhan Puolesta)

Vaikka evankeliumin perusajatuksena on lähimmäisenrakkaus, ovat kristilliset yhteiskunnat, lukuunottamatta harvoja pienempiä lahkokuntia, osoittaneet vuosisatojen kuluessa varsin vähän kiinnostusta rauhaan ja sovinnontyöhön. Päinvastoin voidaan täydellä syyllä todeta, miten Kristuksen nimeä on käytetty väärin raa'an voimapolitiikan palvelukseen sodan ja väkivallantekojen puolustelemiseksi. Siksi pakanakansat ja sorretut kansanluokat ovat halveksien ja inholla kääntyneet pois uskonnosta, joka usein on ilmaisumuotonaan pitänyt tyhjiä ulkonaisia seremonioita, joiden tarkoituksena on pitää yllä kirkon mahtia, samalla kun kristikunnan johtavat miehet ovat täysin unohtaneet Jeesuksen opin ytimen, rakkauden kaikkia ihmisiä kohtaan. Meidänkin aikanamme on karkeasti käytetty väärin Jumalan nimeä ns. "ristiretkillä" ja pyritty samaistamaan kristinusko kapitalistiseen järjestelmään, vaikka on ilmeistä, että ei ole mitään erityistä kristillistä valtiota tai erityistä kristillistä yhteiskuntajärjestelmää. Mutta määrätyt kirkolliset johtohenkilöt ryhtyvät palvelemaan kylmää sotaa ja ovat valmiita kaikin keinoin, vieläpä totaalisella atomisodalla taistelemaan jonkin yhteiskuntajärjestelmän, ns. länsimaisen yhteiskuntajärjestelmän puolesta. Meidänkään maassamme ihmisten kasvava rauhan kaipuu ei ole löytänyt vastakaikua kirkollisissa piireissä, vaikka rauhanystävillä pitäisi olla syytä odottaa myötätuntoa pyrkimyksilleen Rauhanruhtinaan tunnustajien taholta.

Yleismaailmallinen yleiskristillinen rauhankonferenssi Prahassa 13—18 päivinä kesäkuuta paljasti kuitenkin ilahduttavan muutoksen kirkkoyhteisöjen asennoitumisessa sodan ongelmaan. Koskaan aikaisemmin ei niin edustavaa kristittyjen kokousta ole pidetty tarkoituksella keskustella ja etsiä ratkaisua niihin polttaviin ristiriitoihin, jotka uhkaavat ihmiskuntaa tuholla. Korkeita ja arvovaltaisia kirkkoruhtinaita, kuten esimerkiksi Antiokian, Etiopian ja Armenian patriarkat, kreikkalais-katolisen kirkon johdon edustajia, teologian professoreita ja piispoja luterilaisista ja reformeeratuista kirkkokunnista, piispoja ja pappeja Itä-Aasiasta ja Afrikasta sekä paljon maallikkoja oli saapunut Prahaan maailman kaikista maista etsiäkseen veljellisessä rakkaudessa ja sovussa vastausta ihmiskunnan kohtalonkysymyksiin. Suurimmat valtuuskunnat tulivat Saksasta, mutta noin kolmannes konferenssin 670 osanottajasta edusti eri kirkkokuntia sosialistisista maista. Hyvin vahvasti olivat edustettuina myös anglosaksiset maat ja Hollanti sekä afrikkalaiset ja aasialaiset kirkot, kun taas katoliset kirkot ja pohjoismaat olivat heikommin edustettuna. Suomesta osallistuivat pastorit Ojala, Lehtonen ja v. Martens sekä tämän kirjoittaja kveekarien edustajana.

Voimakas kristillisen yhtenäisyyden tunne vallitsi tätä kirjavaa kokousta Prahan raatihuoneella, missä täysistunnot pidettiin. Oli mielenkiintoisia esitelmiä, mm. teologian professori Hromadka, kirkkopresidentti Niemöller, piispa Thing Kinasta, professori Inoue Japanista ja neekeripastori Stephens Ghanasta pitivät sellaisia. Konferenssin tärkein työ tapahtui kuitenkin keskusteluryhmissä, joissa käsiteltiin seuraavia kysymyksiä:

1. Rauha ja oikeudenmukaisuus
2. Rauha ja vapaus
3. Kylmä sota
4. Uudet valtiot
5. Saksan ongelma
6. Rauha ja kristikunta tällä hetkellä
7. Aseistariisuntaongelma
8. Nuorison rauhanpalvelu
9. Rauha ja ekumeeninen liike
10. Joukkotuhoaseet

17. päivänä kesäkuuta esitettiin täysistunnossa yhteenveto keskusteluryhmien työn tuloksista ja sen pohjalta laadittiin sanoma kristikunnalle. Tässä sanomassa kosketellaan melkein kaikkia tärkeitä maailman ongelmia, erityisesti Saksan kysymystä, siirtomaakansojen vapaustaistelua ja aseistariisuntakysymystä. Kysymys, saako kristitty yleensä ollenkaan osallistua sotaan, jäi sensijaan vastausta vaille, mutta pasifistisen vähemmistön vaikutus ilmeni selvästi 7:nnen keskusteluryhmän lausunnossa, jossa sanotaan mm.: "Katsomme, että kirkon ja kristittyjen velvollisuus on puolustaa aseistakieltäytyjiä." Monien mielestä pitäisi yleisen asevelvollisuuden poistaminen olla ensimmäinen kohta jokaisessa aseistariisuntaohjelmassa. Kennedylle ja Hrushtsheville lähetettiin samanlaiset kirjeet, joissa kehoitettiin heitä "väsymättä ja kärsivällisesti työskentelemään rauhan puolesta", joka niin suuressa määrin on riippuvainen heidän maansa panoksesta. Hrushtshev vastasi kirjeeseen toivottaen konferenssille menestystä.

Myös ne konferenssin osanottajat, jotka eivät äänestäneet päätöslauselman puolesta (heitä oli hyvin vähän) pitivät Prahan konferenssia ratkaisevana askeleena kohti kristittyjen rauhantoimintaa. Ehkä tärkeämpiä kuin esitelmät ja päätöslauselmat olivat henkilökohtaiset yhteydet, joita solmittiin eri maiden ihmisten välillä ja joiden avulla opittiin laajemmin ja paremmin ymmärtämään olosuhteita maailman eri puolilla.

Hämmästyksekseni ja ilokseni kutsui Neuvostoliiton Baptistiliitto minut 15 muun valtuutetun mukana kahden viikon vierailulle Moskovaan, Leningradiin ja Tallinnaan. Sielä sain tutustua olosuhteisiin, missä kristityt elävät ja vaikuttavat Neuvostoliitossa. Räävelissä olimme piispa Kiivitin vieraita ja voimme todeta, miten vilkasta kirkollinen toiminta on Eestissä sekä miten suuri paino sikäläisessä kirkkokunnassa pannaan rauhankysymykselle.

Heinäkuussa kävin vielä Saksan Demokraattisessa Tasavallassa, missä kristillis-demokraattinen puolue omistaa rauhankysymykselle erityisen suurta mielenkiintoa. Yleinen vaikutelmani kesän matkoilta Tshekkoslovakiasta, Neuvostoliitosta ja Itä- sekä Länsi-Saksasta on, että monet kristityt vihdoinkin ovat alkaneet ymmärtää ajan vaatimuksia ja käsittää velvollisuutensa liittyä tarmokkaasti niihin, jotka pyrkivät pelastamaan ihmiskunnan atomisodan kauhuilta ja saamaan aikaan todellisen ja oikeudenmukaisuuteen sekä kansalliseen vapauteen perustuvan rauhantilan.

Eksyneet metsämiehet olivat rauhallisia; pelastuivat vaivatta

Levack. — Kaksi metsästäjää, Mike Zakrewski Chelmsfordista ja Edward Jurlewicz Sudburysta, vietti sunnuntaita vasten yön metsässä. He sanoivat eksyneensä Ministic järven lähettyvillä noin 20 mailin päässä Levackista. Havaittuaan olevansa eksyksissä, miehet päättivät odottaa rauhassa aamua ja niin he pääsivät puolisen aikaan seuraavana päivänä pois metsästä ennen etsikelyjoukkueen lähtemistä heitä hakemaan.

"Hunttausvieraita" saapuu rantoihin

Entinen Sudburyn asukas, Hannes vuori, saapui viikon vaihteessa "etelästä" tänne vanhoille metsästysmailleen, mennäkseen vuotuiselle peuranmetsästysretkelle. Vuori onkin yksi ensimmäisiä pitkän matkan päästä tulleita "hunttareita", vaan ei varmaankaan viimeinen. Toivomme pojille hyvää onnea.

Yliopistostipendi säästösuunnitelma opiskelun hyväksi

Jokin aika sitten tiedoitettiin Torontossa viittoja tavoittelemattoman järjestön perustamisesta canadalaisten lasten avustamiseksi stipendeilla vissin säästömenetelmän avulla. Canadian Scholarship Trust Plan-nimisen järjestön johtaja Peter Wright selitti jo kevätkesällä Torontossa tämän laitoksen toimintamuotoja ja tavoitteita maakuntahallituksen opetusministeriön ja eri koululautakuntien johtaville edustajille.

Perustuen canadalaisille tarpeille tämä laitos, joka on järjestöllisesti samantapainen kuin vastaavanlainen laitos Yhdysvalloissa, tarjoaa canadalaisille vanhemmille yliopisto-opiskelua varten säästösuunnitelmaa niiden lasten varalle, jotka eivät ole rekisteroinnin aikana täyttäneet 8 ikävuotta. Suunnitelmaan liittyminen maksaa vanhemmille $100.00 (sisäänkirjoitusmaksu). Muita maksuja ei ole paitsi kuukausittaiset säästöerät, joiden avulla lapsi voi saada, jos hän läpäisee yliopistossa lukuvuotensa, stipendit neljäksi lukuvuodeksi.

Vanhemmat voivat ilmoittaa lapsen nimen, avata trustiyhtiössä säästötilin, ja tehdä sopimuksen kuukausittain maksettavasta määräsummasta. He suostuvat toisten suunnitelmaan liittyvien vanhempien kanssa siitä, että kerääntyvät korkotulot käytetään kansalliseen stipendirahastoon, selittää yrityksen alue-edustaja Paul DuPree. Kun lapsi valmistuu yliopistoon menoa varten, kassasta saatava säästö on käytettävissä ensimmäisen lukuvuoden menojen maksamiseksi. Jos oppilas läpäisee ensimmäisen vuoden, hän saa automaattisesti stipendin seuraavaa lukuvuotta varten jne. 4 vuotta.

Korkotuloista kertyneestä rahastosta maksetaan opetuskuluja seuraavasti: lukukausimaksu (tuiiton) huone ja ruoka, kirjat, rekisteröimismaksu ja laboratoriokulut. Samanlaiset stipendit on saatava kolmatta ja neljättä lukuvuotta varten jos oppilas läpäisee lukuvuotensa.

Nykyisen korkokannan perusteella arvioidaan, että tästä säästösuunnitelmasta voi oppilas saada $1,500 stipendin kutakin lukuvuotta varten 3 vuoden aikana.

Siinä tapauksessa että säästäjä kuolee ennen 45-ikävuotta, lisämaksuja ei tarvitse suorittaa lapsen ollessa silti oikeutetun saamaan stipendit tämän suunnitelman perusteella.

SÄÄSTÖSUUNNITELMA TOIMII SEURAAVASTI

Lapsi rekisteröidään Canadian Scholarship Trust Plan- eli suunnitelman alaiseksi ennen kuin hän on täyttänyt 8 vuotta ja silloin avataan säästötili The Eastern Trust Companyssa, Torontossa. Riippuen lapsen iästä rekisteröimisaikana, kuukausittainen säästö voi olla niinkin pieni kuin $10.00 kuukaudessa 190 kuukauden aikana, tai vähän suurempi summa jos säästöaika on lyhempi.

Tämä säästötili on aina säästäjän omalla tilillä The Eastern Trust Companyn kirjoissa, ja säästäjä voi ottaa sen pois milloin haluaa, mutta rahan korko menee Canadian Scholarship Trust komitealle stipendeja varten — ja joka sentti näistä korkomenoista menee opiskelijoille, jotka ovat oikeutettuja saamaan stipendeja tämän suunnitelman puitteissa.

Kun lapsi menee yliopistoon, säästäjä ottaa pois säästönsä ja maksaa sillä summalla ensimmäisen lukukauden menot. Säästäjä voi valita lapselleen minkä tahansa yliopiston Canadasta. Kun lapsi läpäisee menestyksellisesti ensimmäisen vuoden yliopistossa, hän on automaattisesti oikeutettu saamaan stipendin toista lukuvuotta — ja samalla perusteella kolmatta ja neljättä lukuvuotta varten. Siinäkin tapauksessa jos lapsi saa stipendin jostakin muusta lähteestä, hän on kuitenkin oikeutettu saamaan myös tämän stipendin.

Ainoa maksu tähän suunnitelmaan osallistumisesta on $100.00 (sisäänkirjoitusmaksu), mikä summa voidaan vähentää kuukausimaksuista ja käytetään suunnitelman hallintomenojen maksuksi. Suunnitelmaan osallistujat eivät maksa korkoa, eikä mitään muita maksuja.

CSJ:n KULTAVUODEN

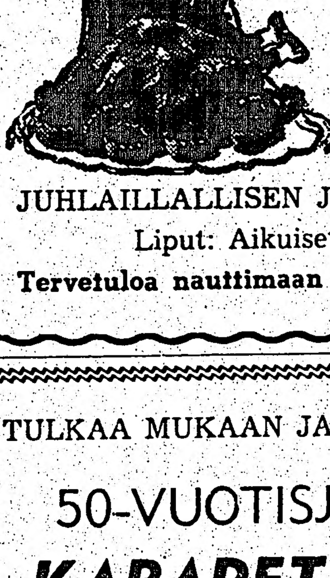

KALKKUNA JUHLAILLALLINEN
FINNISH-HAALILLA SUDBURYSSA
SUNNUNTAINA, MARRASKUUN 5 PNÄ
alkaen klo 5 ip.
JUHLAILLALLISEN JÄLKEEN FILMIESITYKSIÄ
Liput: Aikuiset $1.50 — Lapset 75c
Tervetuloa nauttimaan herkullisesta juhlaillallisesta!

Onnitteluni 50-vuotiaalle Canadan Suomalaiselle Järjestölle!
JOHN HAKALA
Nipigon Ontario

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE
Canadan Suomalaiselle Järjestölle!
Parhainta menestystä edelleen toivottavat
Riikka ja Otto Viitasalo
P.O. Box 65, Azilda, Ontario

TULKAA MUKAAN JA TUOKAA YSTÄVÄNNE . . .
50-VUOTISJUHLAVUODEN
KABARETTI-TANSSIIN
DON-HAALILLA
957 Broadview Ave., Toronto 6, Ontario
PERJANTAINA, MARRASKUUN 3 PNÄ, 1961
•Mike Lucas ja hänen tyttöorkesterinsa soittaa•
Baari auki 8—11.30 ip. Tanssitaan klo 9—1
SISÄÄNPÄÄSY $1.25

Mine Mill vastaa kysymyksiinne

Useat henkilöt ovat esittäneet kysymyksiä Union nykypäivän tilanteesta teräsunion reittauksen johdosta uniotamme vastaan. Seuraavissa numeroissa tulee olemaan kysymyksiä ja vastauksia siihen Teidän tiedoksenne.

KYSYMYS: Miten on Mine Mill vaikuttanut Sudburyn alueen väestöön menneinä vuosina?

VASTAUS: Vanhat taimarit voivat kertoa teille että kun Sudburyyn tuli rehellinen unionistinen liike niin toi se tullessaan uudenlaisen vapauden. Ihmisarvo muuttui fraasista todellisuudeksi. Urkinta, alentuvainen imartelu työnantajaa kohtaan, rotu- ja uskontoeristelyt ja persoonallinen suosikkijärjestelmä jäivät menneisyyteen. Mine Mill toi Sudburyn alueelle parannuksia palkkoihin ja työmaaoloihin, poisti pelon ja toi vapauden jokaiselle elää omaa elämäänsä. Uskonnollisten ja poliittisten ennakkoluulojen elvyttäminen johtaa vain hajaannukseen ja lopulta menneisyyden olosuhteisiin.

Kaikki työläiset ja koko piiri ovat nauttineet Mine-Millin tuomista etuisuuksista vuodesta 1944 lähtien. Teräsunion reittaus vaarantaa joka perheen turvallisuutta.

INTERNATIONAL UNION OF MINE, MILL AND SMELTER WORKERS
HUONE 211 — 102 DURHAM ST. S. PUH. OS. 4-8341 — OS. 4-8342